

ANUL XVI NR. 50 (654) — 9 decembrie 1967

flacăra

Biblioteca Ce
Regională
Humedora-De

UN EVENIMENT DE MARE ÎNSEMNĂ

IMAGINI DE LA CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

▲ În timpul lucrărilor Conferinței Naționale. În fotografia din dreapta: tovarășul Nicolae Ceaușescu prezentând Raportul la Conferința Națională a Partidului Communist Român.

O caracteristică principală a Directivelor Comitetului Central al Partidului Communist Român constă în faptul că ele pornesc de la cerințele și realitățile țării, ale etapei actuale de dezvoltare a României, se întemeiază pe legitățile și principiile fundamentale ale dezvoltării economiei și culturii noastre socialiste.

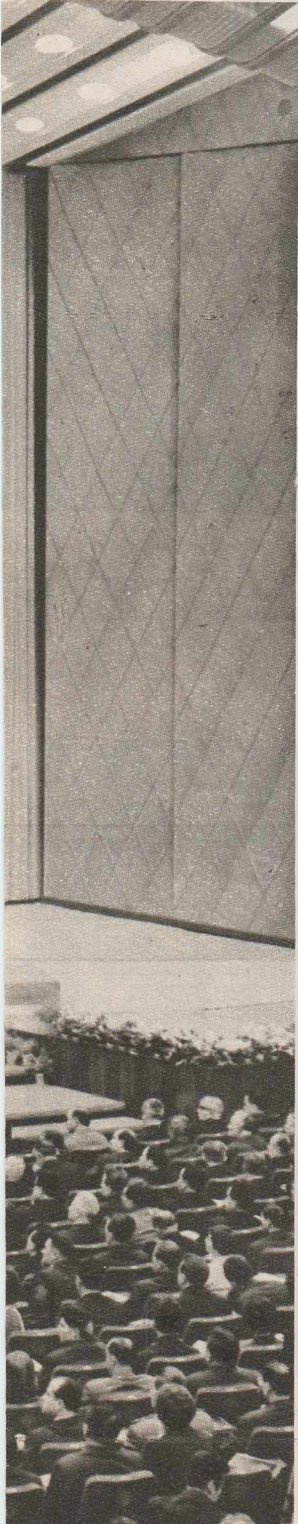
(Din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R.)

Țelul fundamental și rezultatul principal al programului de construcție economică îndeplinit de partid și de stat îl constituie ridicarea continuă a bunăstării materiale și culturale a celor ce muncesc.

(Din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R.)

ATE ÎN VIAȚA PARTIDULUI ȘI A ȚĂRII

SPRE CULMI TOT MAI ÎNALTE
DE PROGRES ȘI CIVILIZAȚIE

...de progres
...care se
...în viața în țară
...fapt foarte
...de interes
...în viața
...de țară

...de țară

SPRE CULMI TOT MAI ÎNALTE DE PROGRES ȘI CIVILIZAȚIE

Conferința Națională a Partidului Comunist Român din 6-8 decembrie a.c. constituie un eveniment de o uriașă însemnătate în viața partidului și poporului nostru.

Sinteza a unei munci vaste, înmănușind idei ce dinamizează energia creatoare a maselor, Raportul prezentat Conferinței de tovarășul Nicolae Ceaușescu contribuie la îmbogățirea tezaurului teoretic al partidului, reprezintă un exemplu strălucit de analiză științifică, profundă și multilaterală, a procesului de edificare și desăvârșire a construcției socialiste.

Hotărârile adoptate se încadrează organic în șirul măsurilor luate de conducerea partidului și statului pentru traducerea în viață a Directivelor Congresului al IX-lea privind ridicarea întregii activități pe o treaptă calitativ superioară — exprimând profundul și originalul caracter științific al politicii partidului nostru.

Acordul unanim față de măsurile adoptate, exprimat în timpul lucrărilor Conferinței Naționale a partidului cit și larga participare a oamenilor muncii la dezbaterile ce au avut loc în întreaga țară pe marginea proiectului de Directive dovedesc încrederea maselor largi de oameni ai muncii, a întregului popor, în Partidul Comunist — forța conducătoare a întregii națiuni.

Hotărârile adoptate se bazează pe o apreciere realistă a structurii social-economice a României, pe folosirea conștientă a acțiunii legilor economice obiective care acționează în societatea noastră, pe aplicarea creatoare a învățăturii marxist-leniniste despre construcția socialismului în condițiile concrete ale României.

Perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale se bazează pe respectarea consecvență a principiului centralismului democratic — principiu organizatoric fundamental al statului nostru socialist care asigură îmbinarea conducerii pe bază de plan a activității economice și social-culturale de ansamblu cu acordarea de largi atribuții unităților economice și instituțiilor cultural-științifice, sfaturilor populare. Se are în vedere concentrarea atenției organelor conducerii centrale către probleme majore, deciziile hotărâtoare ale politicii economice trebuind să fie luate de forurile supreme ale partidului și statului ca exponente ale întregii națiuni. În același timp este evidentă necesitatea atragerii în tot mai mare măsură a maselor în activitatea de organizare și conducere a producției, participarea acestora la luarea deciziilor care privesc dezvoltarea economică și socială.

Ținând seama de gradul de concentrare și complexitate a producției, de nivelul de dezvoltare a economiei, Conferința Națională a aprobat măsurile privind apropierea conducerii de producție, lărgirea competențelor și atribuțiilor întreprinderilor și centralelor industriale, sporirea mobilității lor funcționale care vor avea ca efect valorificarea într-un grad mai înalt a resurselor materiale și umane, perfecționarea mecanismului de angrenare a întreprinderii în sistemul de ansamblu al economiei naționale. De o deosebită importanță sînt prevederile privind aplicarea în viață a principiului muncii și conducerii colective în economie, constituirea organelor deliberative de conducere la toate nivelurile activității economice prin care se creează condiții ca elaborarea deciziilor conducerii curente cit și a planurilor de perspectivă să fie rodul gândirii comune a oamenilor muncii, tot așa cum realizarea planului este rodul eforturilor lor comune.

În timpul dezbaterilor, la conducerea de partid și de stat au sosit mii de propuneri

privind îmbunătățirea unor prevederi ale acestor documente, propuneri care au fost analizate cu atenție și supuse aprobării Conferinței sau au fost reținute pentru a fi soluționate cu ocazia elaborării actelor normative de aplicare practică a prevederilor cuprinse în Directivele Conferinței Naționale.

Cu multă claritate s-a abordat în cadrul lucrărilor Conferinței rolul din ce în ce mai important pe care-l are în dezvoltarea economică a României, ca stat industrial modern, organizarea științifică a proceselor economice și de producție. Introducerea progresului tehnic nu poate da rezultatele dorite dacă nu este sprijinită de o organizare corespunzătoare a producției și a muncii. Aplicarea măsurilor stabilite în acest domeniu necesită un studiu profund al proceselor de producție, al relațiilor umane, promovarea cu fermitate a metodelor moderne puse la dispoziție de știința și tehnica mondială.

De o mare însemnătate teoretică și practică sînt măsurile adoptate pentru îmbunătățirea și perfecționarea continuă a sistemului de planificare, a conducerii planificate a economiei naționale, ridicarea rolului planului de stat ca instrument de cunoaștere a necesităților și posibilităților economiei și de mobilizare a tuturor rezervelor pentru creșterea potențialului economiei noastre. Planificarea este chemată să îmbine în mod organic consecvența și fermitatea în realizarea principalelor orientări stabilite pe plan central cu suplețea și mobilitatea în soluționarea problemelor curente ale realizării acestor orientări, conducerea centralizată a economiei naționale în ansamblu cu autonomia unităților în care se desfășoară producția. Măsurile stabilite vor asigura cointeresarea întreprinderilor în utilizarea rațională a mijloacelor materiale și bănești, sporirea răspunderilor pentru eficiența activității, creșterea rolului pîrgiilor economice în valorificarea marilor rezerve ale economiei noastre socialiste, aplicarea efectivă în toate unitățile a gestiunii economice proprii.

În coordonatele complexului de măsuri stabilite de Conferința Națională se înscriu și sarcinile stabilite pentru perfecționarea aplicării sistemului de cointeresare materială conform cerințelor legii repartiției după muncă, asigurarea unei legături permanente și directe între câștigurile salariaților și rezultatele obținute în muncă, întărirea răspunderii materiale pentru îndeplinirea sarcinilor.

Întregul ansamblu de măsuri pentru perfecționarea conducerii și planificării urmărește ridicarea continuă a eficienței economice — principiu fundamental al activității în industrie, construcții, agricultură, transporturi, circulația mărfurilor — în toate ramurile și întreprinderile.

În acest cadru se integrează organic și măsurile cu privire la îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale prin aplicarea căreia se vor crea condiții pentru conducerea operativă a întregii vieți economice și social-culturale a țării, pentru antrenarea mai largă a maselor de cetățeni la conducerea treburilor de stat, la rezolvarea problemelor sociale și obștești.

Exprimînd cu entuziasm adevărată deplină față de propunerile prezentate de Comitetul Central, față de politica internă și externă a Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România, întregul popor român este hotărît să muncească fără preget pentru traducerea în viață a mărețului program de întărire și înflorire a națiunii noastre socialiste, de ridicare a României pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație.

▲ La Conferința Națională au participat membrii și membrii supleanți ai C.C. al P.C.R., membrii Comisiei Centrale de Revizie, 1 150 de delegați aleși în conferințele organizațiilor regionale de partid și peste 1 600 de invitați din întreaga țară.

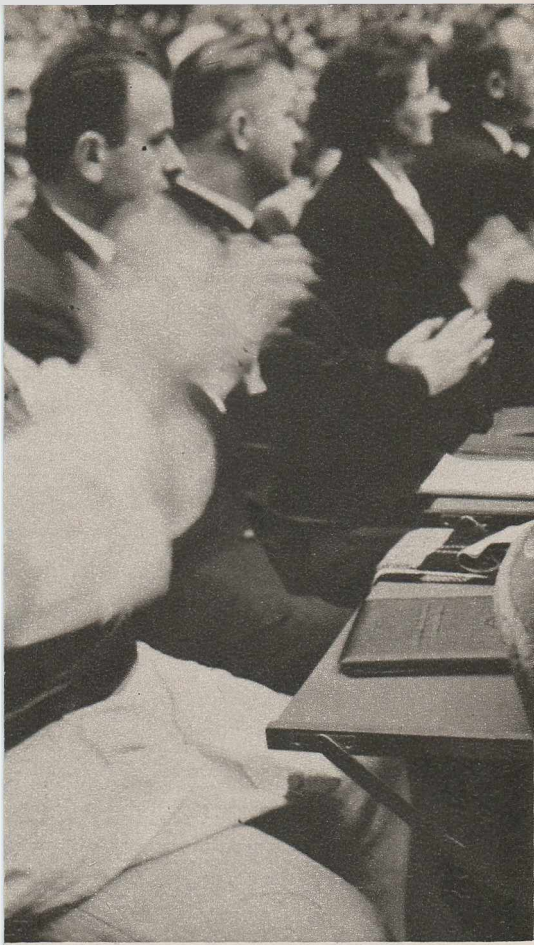

▲ Întîlnire între generații într-una dintre pauzele Conferinței. ▲

Este important de subliniat că măsurile de perfecționare a conducerii și planificării economiei, pe care le dezbate Conferința Națională, se iau în condițiile în care economia noastră se află în plin avînt, cînd forțele de producție ale țării, productivitatea muncii și volumul producției industriale se dezvoltă în ritmuri ce se înscriu printre cele mai înalte din lume.

(Din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R.)

IMAGINI DE LA CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Realizarea deplină a avantajelor orînduirii socialiste depinde, într-o măsură hotărîtoare, de promovarea unei politici juste, științific fundamentate, corespunzătoare condițiilor și particularităților fiecărei etape de dezvoltare a societății.

Forța socială în stare să elaboreze o asemenea politică și să desfășoare o largă activitate educativă și organizatorică de mobilizare a maselor pentru transpunerea ei în viață este partidul marxist-leninist.

(Din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R.)

▲ Delegații urmăresc cu atenție concentrată expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu.

▼ Raportul a fost subliniat în repetate rînduri cu puternice aplauze.

OȚEL ȘI PASIUNE

de C. BOZBICI - Fotografii de S. STEINER

Nimeni nu mai pune la îndoială adevărul că oțelul reprezintă coloana vertebrală a oricărei economii moderne. Oțelul este atotputernicul metal-aliaj fără de care navele cosmice n-ar putea înfrunta spațiile universului, turbinele hidroelectrice n-ar fi putut rezista șocului terifiant al apei, mașinile-unelte automate n-ar fi putut cuceri spațiul abia perceptibil al angstromilor. Oțelul este într-un fel metalul-rege al secolului, baza performanțelor pe care le poate obține și la care aspiră metalurgia modernă.

Pe drumul parcurs de România socialistă un loc important îl ocupă dezvoltarea industriei grele. La capătul celui de-al XX-lea an de la instaurarea republicii, datorită politicii înțelepte a partidului, România se află situată ferm pe traiectoria progresului și civilizației. La aceasta au contribuit puternicele și modernele uzine metalurgice construite pînă în prezent sau în curs de construcție.

O UZINĂ A PERFORMANTELOR

Actualul plan cincinal prevede ca pînă în 1970 România să producă 6,3 milioane tone oțel anual. O parte din această cantitate va reveni Uzinei de mașini grele-București (UMGB): circa 500 000 tone. Cu precizarea că acest oțel va fi de calitate superioară (oțel aliat și înalt aliat). Marelui public știe încă foarte puțin despre uzina aflată la marginea Capitalei. Întinsă pe circa 13 hectare, ea a intrat parțial în funcțiune în 1966 cu două cuptoare electrice, o secție de forjă grea și, în 1967, cu o a treia secție de bază, cea a turnătoriei de oțel și fontă electrică (dată în funcțiune cu șase luni înainte de termenul prevăzut). Amplasată în Capitala țării, ea vine să completeze în mod armonios întregul complex industrial bucureștean cu uzinele lui constructoare de mașini grele și agregate pentru prelucrarea metalelor, de motoare, de mașini agricole, autovehicule și de utilaj chimic, care sînt mari consumatoare de oțeluri.

La UMGB noțiunile au alte dimensiuni. Ne aflăm într-un univers al performanțelor. De altfel uzina a fost concepută privindu-se spre viitor, spre viitorul României care trebuie să devină cît mai curînd un însemnat stat industrial și care să-și bazeze progresul economic pe propriile ei puteri. Uzina răspunde acestui deziderat fabricînd piese a căror mărime și greutate în tone n-au mai fost realizate în țară. Pînă acum cele mai

importante unități industriale din România executau piese a căror greutate nu depășea 35 tone (utilaj siderurgic). Aici s-au turnat și forjat lingouri de oțel de 70 tone, o lingotieră de 85 tone și se fac pregătiri pentru turnarea unor piese de 100 tone! Tehnologia modernă concurează nu numai la realizarea performanțelor amintite dar și la obținerea unei calități corespunzătoare. Pentru a ne limita doar la un singur exemplu amintim aplicarea sistemului de turnare în vid, proces care duce la obținerea unor oțeluri de mare puritate.

TEHNOLOGIE MODERNĂ, ORGANIZARE MODERNĂ

60 de ingineri și tehnicieni au studiat în lunile din urmă organizarea producției și a muncii în uzină. Rezultatele analizelor întreprinse s-au concretizat în 50 de măsuri. Organizarea științifică a producției și a muncii în întreprinderi a devenit în condițiile industriei moderne un imperativ al progresului, o necesitate general recunoscută — subliniată cu cărie la Conferința Națională a partidului. Introducerea progresului tehnic nu poate da rezultatele dorite dacă nu este sprijinită de o organizare corespunzătoare a producției și a muncii. Chiar într-o uzină în care procesele tehnologice și utilajele exprimă cele mai noi cuceriri ale tehnicii actuale așezarea pe baze științifice a organizării producției se materializează în importante rezultate economice. Studiindu-se gradul de ocupare al sa-

lariilor în funcție de pregătirea profesională s-a făcut o redistribuire mai judicioasă a personalului. La trei ingineri de schimb de la secția forjă, ale căror sarcini nu depășeau pe cele ale unor maștri, li s-a încredințat o muncă pe măsura capacității lor. Un alt exemplu: analizele făcute în sectorul de pregătire a materialelor au dus la constatarea că numărul celor care lucrează aici depășește necesitățile curente. Prin o mai bună organizare, cei cîțiva muncitori au fost trecuți la oțelărie, unde sarcinile de producție cereau un număr mai mare de cadre.

Aplicarea măsurilor rezultate din studiile făcute pe linia organizării științifice a producției a contribuit la învierea unor secții. Astfel oțelăria și-a acins parametrii proiectați ai capacității de producție cu patru luni mai devreme decît prevedea proiectul. La secția forjă în zece luni s-au dat peste plan 1 400 tone de piese forjate.

DAR...

Oamenii, de la cel mai neînsemnat muncitor pînă la director, au conștiința și mîndria că lucrează într-o întreprindere modernă. Ei concep întregul proces de producție de la un anumit nivel tehnic și s-au obișnuit să compare și să privească orice rămînere în urmă cu un accentuat simț critic. Aceasta este și explicația că pe oțelari îi nemulțumește dotarea laboratorului de analize. «E înzestrat cu utilaje învechite», ne argumentează inginerul-șef Ion Dobjanschi. Metoda de

determinare a carbonului, a manganului, a siliciului etc. se face cu un aparat Ströhlein. Ea durează 15-20 de minute, timp în care stai cu șarja în cuptor. Un timp nepermis de lung. Trăim o contradicție: pe de o parte utilaje de bază moderne, de performanță, pe de altă parte un control lent, bun pentru alte ritmuri și pentru alte timpuri. Nici una dintre oțelăriile pe care le-am văzut nu mai utilizează aparatul amintit-mai sus. Ar trebui să se realizeze ceea ce e prevăzut în proiect, adică transportul pneumatic de la cuptor la laborator și determinarea din proba șarjei cu aparate moderne de tip polivac și cuantovac. Așa s-ar scurta durata șarjei, așa s-ar economisi cantități însemnate la elementele de aliere, așa s-ar îmbunătăți calitatea. Altfel...

E NEVOIE ȘI DE PUȚINĂ PASIUNE...

Dacă utilajele cele mai complicate pot fi comandate în țară sau în străinătate și sosesc la data stabilită în contract, oamenii — muncitori sau maștri, ingineri sau economiști — nu apar într-o asemenea uzină la semnul magic al unei baghete. Ei trebuie căutați, selecționați, dar mai ales pregătiți pentru o înaltă calificare. Școlile profesionale au fost prețioase izvoare de cadre, vechile centre industriale — Reșița, Hunedoara, Cîmpia Turzii — un tezaur de maștri. Cu cîțiva ani în urmă, cînd uzina era doar

(Continuare în pag. 8)

În plină elaborare a șarjei...
Maistrul Cozac Ion este un ve-
teran al oțelăriilor: a venit la
uzină bucureșteană de la Cîmpia
Turzii.

AMFOTONIA

Minute de încordare (oțelarii Ion Mustețea și Mircea Andrieș).

Instantaneu pe care un fotoreporter îl surprinde mai rar. Lingotiera pe care o vedeți în imagine cântărește 85 de tone. O adevărată performanță! Ea este destinată turnării unor lingouri de oțel de 100 tone de către Uzina de mașini grele-București. Din aceste lingouri se vor prelucra piese pentru sistemul hidroenergetic de la Porțile de Fier. Uzina bucureșteană fabrică piese a căror mărime și greutate n-au mai fost realizate pînă acum în țară.

Fotografie de V. BRĂESCU

în construcție, în satele din împrejurimile ei s-au făcut minuțioase prospectări printre tinerii cei mai înzestrați și care au fost apoi îndrumați spre școli profesionale. Uzina are nevoie și de lăcătușimontori, electricieni, macaragii etc. Ei sînt așteptați să sosească. Dar între timp o mare fluctuație de personal a agitat viața uzinei. E interesant de constatat că acest du-te-vino nu s-a manifestat la nivelul cadrelor medii, cu toate că și aici au existat mari greutăți, ci la nivelul inginerilor. Circa 40 dintre aceștia au venit, au văzut și... au plecat în ultimul timp, oameni cu experiență în branșă de 8-10 ani. Măsurile inițiate de partid cu privire la îmbunătățirea sistemului de salarizare și majorarea salariului prevăd o serie de măsuri care au în vedere și stabilizarea cadrelor. Totuși «nevoie și de pasiune» în profesie. Aceasta este și părerea celor pe care îi întrebăm de cauzele acestor plecări. Și o altă explicație: nu toți sînt pregătiți moral să conducă o

asemenea tehnică. Un fenomen nou această teamă în fața complexității utilajelor și al ritmului industrial? Sociologii ar trebui să-l studieze. Cert este că și unele condiții, dificultăți încă obiective, mai contribuie la fluctuația cadrelor. În primul rînd transportul. La orele de vîrf e o adevărată aventură să ajungi cu autobuzul 62 la uzină. Iarna stai în stații și îngheți de frig, vara te sufoci de căldură. «Știți — ni se spune — un inginer care primește același salariu la noi ca și la o instituție de pe Calea Victoriei o preferă pe cea din urmă».

Justețea unor asemenea afirmații este numai aparentă. Condițiile de transport se vor îmbunătăți foarte curînd prin prelungirea unei linii de tramvai pînă la poarta uzinei. E o chestiune de zile. Deci? În ultimă instanță credem că este vorba — și nu în subsidiar — de sfința dragoste de meserie, de care ar trebui să fie animate și cadrele de bază cum sînt inginerii.

cu Al. Ciucurencu despre:

CEEAA CE OBIȘNUIM A NUMI

TALENT

Ne aflăm din nou în atelierul maestrului Ciucurencu, pentru a reînnoa convingerea începută acum câțiva vreme și publicată într-un număr anterior al «Flacării». Maestrul ne împărtășise atunci câteva opinii asupra picturii grupului de expozați de la Dalles, care au stîrnit un interes depășind cu mult cercurile restrînte ale specialiștilor.

— Cea mai concludentă expoziție din ultima vreme mi se pare totuși cea organizată în prezent la Muzeul de artă. Găsesc că ea se prezintă foarte bine, mi-aș permite să spun neașteptat de bine, adunînd laolaltă, într-o imagine de loc eterogenă deși extrem de variată, lucrări ale diferitelor generații de artiști. Se demonstrează aici că plastica noastră s-a instalat solid în circuitul plasticii mondiale, că ea vorbește într-un limbaj corespunzător timpului nostru; și cred că expoziția poate constitui un temeinic punct de plecare pentru viitoarele manifestări plastice din țară și, mai ales, de peste hotare, pentru a căror alcătuire — de ce să n-o spunem? — selecția nu a acționat întotdeauna cel mai judicios cu putință. Se mai întimplă la noi ca nu numai selecțiile pentru expoziții dar și repartizarea fondurilor bănești să se facă subiectiv, răsplata materială nefiind întotdeauna raportată la valoarea artistică a lucrărilor.

— Ce v-a reținut cu deosebire atenția în această expoziție?

— Pictura tinerilor. Mai bine zis, problemele pe care această pictură le ridică. Nu e puțin lucru să vezi cită știință, cit meșteșug serios și-au însușit, într-un timp relativ scurt, unii dintre tinerii noștri. E mult respect și dragoste pentru artă în pictura aceasta.

— La cine vă referiți anume?

— Să zicem, la Georgeta Năpăruș, Elena Greculesi, Virgil Almășan, Sabin Bălașa, Viorel Mărgineanu, Marius Ciliievici, Lazăr Iacob, Horia Mihai, Roman Boroș, și nu menționez aici decît o parte din ei. Pictura lor e construită după toate regulile artei, e bine organizată și — se știe — în meșteșugul ăsta al nostru organizarea înseamnă totul: linie, culoare, valorație; înseamnă însuși gîndul plastic. E o pictură modernă în sensul adevărat, profund, al cuvîntului, deși cei mai mulți dintre acești artiști nu fac artă abstractă... Să ne înțelegem: pictura modernă nu înseamnă neapărat artă abstractă, cum cred unii. La originea modernismului se află opera unui mare pictor care voia să vadă, să redea, să picteze lumea obiectiv, expulzînd orice intervenție de ordin sentimental. Pictorul acesta e Cézanne. Paul Klee a făcut și el multă pictură figurativă apelînd adesea chiar la mijloacele picturale ale lui Rembrandt. Arta adevărată, indiferent de modalitățile ei de exprimare, cere în primul rînd cunoaștere, gîndire, meșteșug. André Lothe, în atelierul căruia am lucrat la Paris cu mulți ani în urmă, obișnuia să spună: «Dați-mi 100 de

oameni inteligenți și vă scot din ei 99 pictori buni. Cu o condiție: să muncească».

— Socotiți deci mai necesare, în pictură, inteligența și rîvna decît ceea ce obișnuim a numi talent?

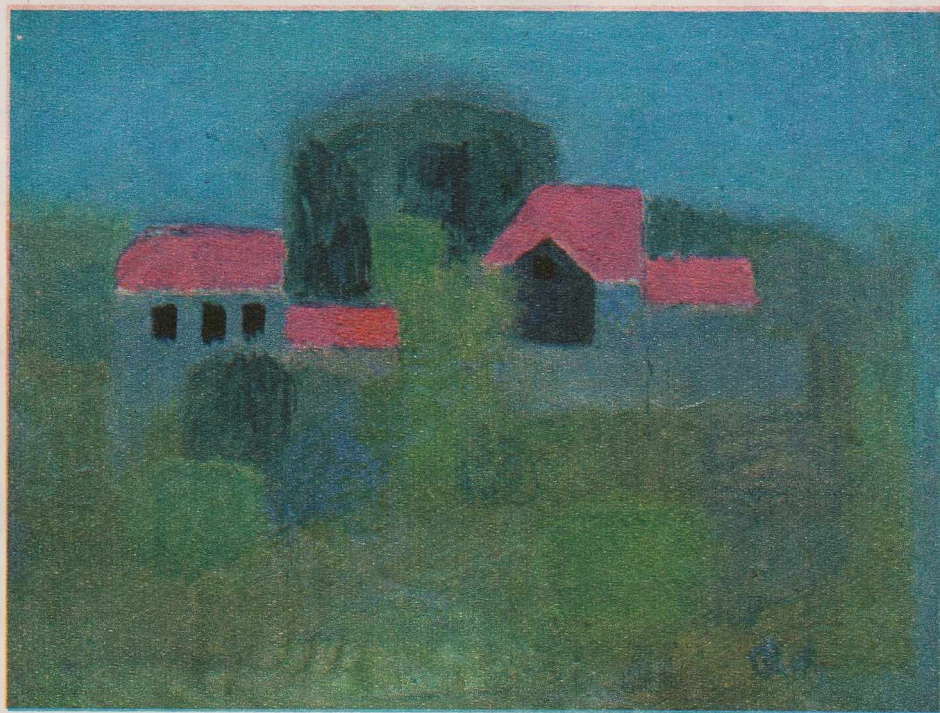
— E bine zis: «ceea ce obișnuim a numi talent». Eu obișnuiesc a numi talent gîndirea, gîndirea plastică adunată la un loc cu dragostea de pictură și cu munca înverșunată. Există însă în pictura unor tineri un soi de mimetism, de supunere plecată în fața curentelor la modă (uneori, o modă de mult demodată), o modă a modernismelor practicate fără urmă de meșteșug. Se face cîteodată artă abstractă lăutărește, după ureche, negîndu-se cuceririle de secole ale limbajului plastic și ajunghînd să fie negată propria creație a acelor pictori.

— Să vă întreb și de astă dată: la cine anume vă referiți?

— Numai că de astă dată — sau poate numai deocamdată — prefer să nu-i numesc. Se cam știu ei. Și lovitura cea mai mare au primit-o cînd oaspeții străini, veniți la noi în țară cu prilejul Colocviului Brăncuși — deci oameni de înaltă competență — au apreciat mult pictura figurativă, pe deplin lizibilă și accesibilă a Georgetei Năpăruș sau a lui Viorel Mărgineanu. Pentru că figurativul rămîne și el o modalitate pe deplin modernă atunci cînd nu ignoră cîștigurile limbajului plastic de pînă la noi. Asta nu înseamnă, repet, că toate celelalte curente, formule și stiluri plastice nu au întreaga lor valoare cînd sînt practicate cinstit și cu știința meșteșugului.

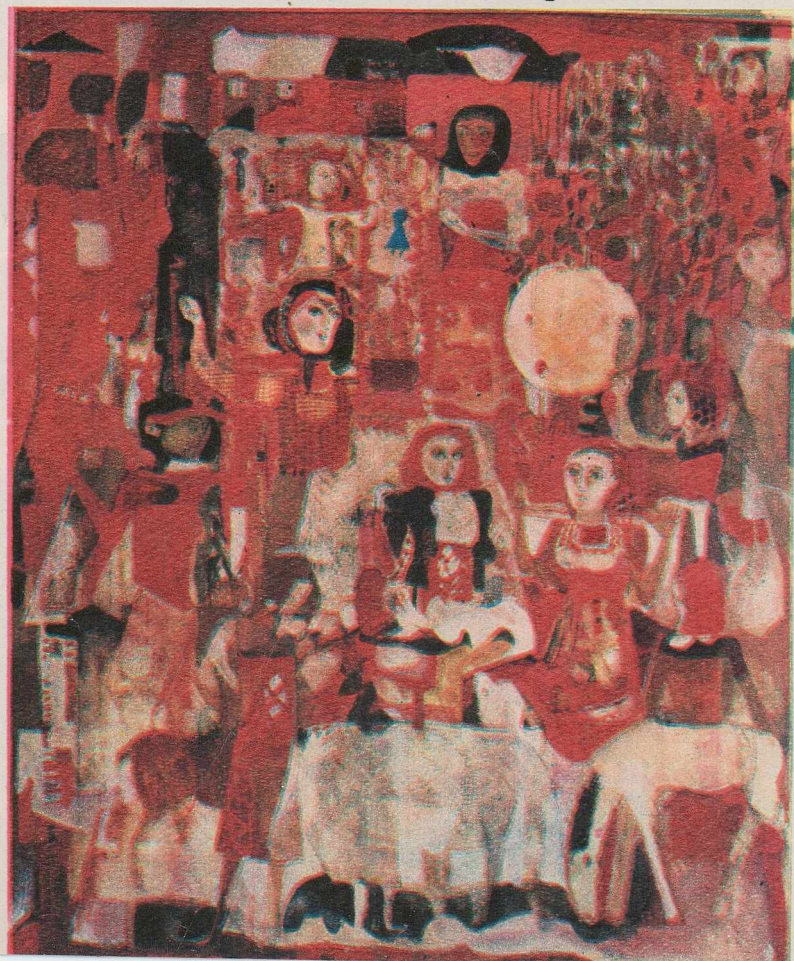
— Dar cum poate discerne publicul arta adevărată de cea simulată, ce «aparatură detectoră» îl poate ajuta pe el să despartă valoarea de nonvaloare?

— Nu e prea ușor, într-adevăr; pentru asta trebuie un ochi mult antrenat, mult exercitat în recepționarea faptului de artă. Dar trebuie totuși acceptat faptul că, așa cum muzica e înțeleasă și gustată numai după o perioadă de acomodare, așa cum chimia ori altă disciplină trebuie învățată cu răbdare, și pictura cere un anume proces răbdător de cunoaștere. Îmi povestea un coleg că într-o zi, e mult de-atunci, un cunoscut colecționar a venit în atelierul său și i-a cerut să-i vadă lucrările. I-a arătat vreo zece tablouri. «Nu pricep nimic», a mărturisit sincer colecționarul. Și a adăugat: «Ți le cumpăr pe acestea șapte». Uluit, pictorul l-a întrebat «de ce, cită vreme nu-i plac și nu le înțelege. «Le voi pune acasă pe perete, le voi privi mereu, azi, mîine, poimîine, și pînă la urmă tot le voi pricepe eu». Cred că aceea mult dorită și așteptată întîlnire între pictor și public nu se poate petrece decît într-un punct spre care să se îndrepte amîndoi. E nevoie de bunăvoință, de cultura, de dragostea amîndurora pentru treaba asta...

Al. Ciucurencu: Peisaj

Georgeta Năpăruș: Luni

ECORAN '68

Se pare că anul cinematografic '68 are intenția de a plăti datorii mai vechi și grele: un portofoliu de mari filme, dolda — ne asigură directorul adjunct al D.R.C.D.F., tov. Ovidiu Andrei — nu așteaptă decât să răspundă unor îmbătrânite așteptări cinefile: vom vedea, în sfârșit, «My fair lady» (celebra comedie muzicală realizată după «Pygmalion», cu Audrey Hepburn și Rex Harrison în rolurile principale) și «O lume nebună, nebună, nebună», filmul lui Stanley Kramer. Strecurându-se pe ușa îngustă a Cinematecii vor păși prin ușa din față a marilor cinematografe, «Noaptea» lui Antonioni și «Hiroshima, dragostea mea» de Alain Resnais; îl vom recunoaște pe Kurosawa într-un nou film de capă și spadă japonez, «Cei șapte samurai», și-l vom revedea pe Richard Burton și Peter O'Toole în «Beckett» (după piesa lui Anouilh). În sfârșit, ni se oferă un Bergman adevărat: «Fragii sălbatici». Vom mai vedea «Obsesia» (cu Michèle Morgan și Raf Vallone), «Billy minciinosul» (cu Tom Courtenay), «La răsărit de Eden» (după romanul lui Steinbeck, cu James Dean), «Eu, eu, eu și ceilalți» al lui Blassetti și «Eroii de la Telemark» (cu Kirk Douglas). Cum cele mai multe din aceste filme au cam trecut de prima tinerțe cinematografică (deși, în materie de film, să zicem că «valoarea nu așteaptă ca anii s-o măsoare») și cum am suferit destul așteptându-le, ni se oferă un fel de premiu de consolare aducându-ni-se noua versiune filmică a «Annei Karenina» (de astă dată interpretată de Tatiana Samoilova), seriile III și IV ale monumentului film al lui Bondarciuk «Război și pace», acea mult discutată (și premiată la Cannes) producție iugoslavă «Am întâlnit chiar și țigani fericiți», un nou film de autor al lui Rolan Bikov — realizatorul «Mantalei» — «Au, mă doare!». Din țările vecine s-au achiziționat câteva pelicule promițătoare: «Jocuri neschimbate» și «Dosarul 12» (două «polițiste» cehoslovace), «Bunăziua, Vera», «Un nabab maghiar», «Zoltan Carpaty» și «Apa curativă» (maghiare). Să-i liniștim pe amatorii de westernuri: li se va oferi — în sfârșit! — unul de calitate, «Topkai», cu Maximilian Schell pe generic și, ca nu cumva să fim nedrepti cu familia Schell, ni se promite o întâlnire și cu Maria Schell, de astă dată pe pământul plin de făgăduințe al comediei — «Sint și eu numai o femeie»... Să ne oprim aici: aspirațiile noastre cinematografice — ca și repertoriul D.R.C.D.F. — își rezervă dreptul de a năzui și la marile producții ale anului. Nu înainte însă de a îndrăzni să sperăm că filmele românești ale anului 1968 ne vor împlini așteptările cam vane ale lui 1967. Așadar, ne punem încrederea în noile serii ale «Haiducilor» («Răpirea fecioarelor» și «Răzbuirea haiducilor»), în comedia ce se vrea muzicală, coregrafică și polițistă în același timp, «Împușcături pe portativ», așteptăm multe de la filmul Malvinei Urșanu «Gioconda fără suris» (cu Silvia Popovici și Ion Marinescu în rolurile principale), ca și în comedile — pe care nu le dorim neapărat ușurele — «Frumoasele vacanțe» și «Balul de sâmbătă seară».

Așadar, avem pe ce să ne clădim visurile...

În rol pe măsura Silvanei Mangano, cel din «Eu, eu, eu și ceilalți», al lui Alessandro Blassetti.

Doi actori mari, Gary Cooper și Burt Lancaster, precum și o veche cunoștință de-a noastră, Sarita Montiel, pe genericul westernului «Vera-cruz».

V-o imaginați pe Maria Schell, interpreta înrâncenatului film «O viață», în chip de eroină comică? Arată ca în această scenă dintr-o producție cu iz de confesiune autoironică: «Sînt și eu numai o femeie».

CÎND LUNA E ALBASTRĂ ȘI LUMEA SE AMUZĂ...

Există spectacole vesele, ușurele, pentru care publicul se cam ia la harță «de opinii» cu critica, reproșându-i acesteia din urmă acreala, morga țeapănă, snobismul. Cu un cuvînt, lipsa de înțelegere în fața nevoii de deconectante artistice ale spectatorilor. Ei bine, de astă dată, la spectacolul Teatrului «Nottara» cu piesa «Cînd luna e albastră» toată lumea se înțelege de minune și zîmbește în consens: publicul — un zîmbet amuzat, critica — un zîmbet îngăduitor, regizorul (Cornel Todea) — un zîmbet indiferent. Puțin cam prea indiferent totuși. Căci nu i-ar fi stricat de loc lui Ion Dichiseanu — acest consacrat («June-prim cu farmec») — o indicație regizorală în sensul ridicării potențialului de spiritualitate a personajului, a dezinvolturii sale; Ion Punea vine pe scenă cu o distincție și o gravitate cărora nu le-ar fi lipsit decît o undă de umor degajat în plus ca să-și integreze pe deplin personajul în contextul piesei. Așa că spectacolul rămîne în primul și în ultimul rînd un recital al Melaniei Cîrje: cu nasul ei desenat în vînt, cu ochii imens și devorînd obrazul ca la Betty Boop, cu vocea subțirică, alintată, cu dulcea ei naturalețe, Melanea Cîrje aduce în scenă un pîcant amestec de ingenuitate și cochetărie, ducînd puritatea pînă exact acolo unde se poate converti în contrariul ei, apărîndu-și cu simț practic virginala candoare și făcînd mamele din sală să exclame mai întîi «Ah, fetele de azi!», ca să ofteze pînă la urmă ușurate în fața happy-end-ului matrimonial al piesei. În fond, totul e bine cînd se termină cu... nuntă. Chiar și în piese americane de bulevard!

S. DIMA

CINE VA DESCHIDE UȘA?

De obicei, cu sau fără voința autorilor, filmele cu copii ne înduioșează. Într-atît de mult încît devenim slabi și tot ceea ce ar putea fi, în alte condiții, un gînd obiectiv, se transformă de la sine în simpatie, compasiune sau în altceva care se refuză judecării. Filmul realizat de Gh. Naghy după un scenariu de Alexandru Andreișoiu și N. Ștefanescu nu ne înduioșează însă — ceea ce e bine — sau o face destul de puțin; asta înseamnă că-l putem judeca ca capul pe umeri, că-i putem vedea și meritele, și scăderile, neaburite de lacrimi ori de surîsuri dulci. Pledoaria pentru responsabilitate înzecită față de destinul copilului nu are o intensitate egală pe parcursul povestirii de pe ecran. Curios, cineaștii nu au găsit tonul potrivit tocmai în episoadele ce ne dezvăluie relațiile hotărîtoare pentru formarea copilului: cele cu părinții. Isteria tatălui, aventurile sale extraconjugale, dezarmarea unei mame care-și găsește refugiu într-un teatru de amatori (precar înfățișat) sînt argumente ostentativ aduse în sprijinul unei demonstrații, unei justificări: relele apucături ale minorului, implicarea sa în afacerile unei bande de ne-trebnci.

Învăluită în delicatețe, fără a-și pierde din pregnanță, își face însă drum o idee frumoasă, convingător sugerată: să nu ne jucăm cu sufletul copiilor, să nu trecem nepăsători pe lingă ei, ori de unde ar veni, oriunde s-ar duce, chiar dacă nu le cunoaștem identitatea. Secvențele din tren surprind atitudinile umane diferite; aparatul pare a-și fi aflat de data aceasta rosturile, creionează cu siguranță cte-

va tipuri înzestrate cu autenticitate. Și vorbele, care în general în acest film sînt lăsate să-și facă de cap, sînt aici mai bine supravegheate de regizor, mai estompate. E păcat că lucrul acesta nu s-a întîmplat și în restul filmului și că s-a îngăduit ca un copil de 13 ani (Armand Oprescu), inteligent, cu un chip expresiv, prematur înăsprit, să rostească fraze imposibile ca aceasta: «Doi ani, doi ani, doi ani... nu trec, nu trec, rămîn așa, ca o umbră»...

Magda MIHĂILESCU

Patty (Melanea Cîrje) exercitîndu-și forța de seducție asupra lui Slater (Ion Punea).

rețete dulci-acrișoare

REȚETĂ DE COCTEIL

Dacă doriți să creați o nouă emisiune de televiziune, luați fragmente din trei emisiuni de succes — de pildă «Cronica discului», «Gong» și emisiunea de artă plastică — puneți-le cap la cap și botezați rezultatul «Curierul artelor». Avînd grijă să-i alocați numai o jumătate de oră, veți evita orice motiv de controversă. Dintre noile expoziții de pictură o veți putea alege pe cea care nu ridică semne de întrebare, din actualitatea teatrală vă veți opri asupra spectacolelor «cuminți», în așteptarea verdictului presei asupra pieselor cu o problematică mai complexă, iar lui Petre Codreanu i se va aloca timpul strict necesar pentru a enumera manifestările muzicale, știut fiind că anul trecut aprecierile lui critice l-au întristat pe mulți. Formula prezintă și avantajul de a sublinia absența oricărei legături între cinematografie și artă, ceea ce justifică includerea cu precădere în programe a unor filme fără calități artistice.

Ținem la dispoziția celor interesați și alte rețete similare. Ce-ați spune de un cocteil călduț în care aciditatea «Reflectorului» să se dizolve în sosul emisiunii «Față-n față», adăugîndu-se, pentru condimentare, umorul «Foiletonului muzical»?

REMEDIU UNIVERSAL

Treceți printr-o criză morală? Vreți să descoperiți pe autorul unei crime? Sînteți nehotărît în dragoste? Remediu e simplu și la îndemîna tuturor: duceți-vă la o gală de box. El s-a dovedit salutar nu numai pentru un boxer profesionist distrus de scrupule (vezi filmul «Jungla pătrată»), ci și pentru persoane cu îndeletniciri și preocupări total diferite. La un meci de box, tînăra profesoară universitară care a ucis într-un moment de panică se va da de gol printr-un reflex descris în manualele de psihanaliză (Loretta Young în «Acuzată»). «Doamna de pe șine» va izbuti să se lămurească asupra adevăratelor ei sentimente abia cînd cei doi bărbați între care oscilează vor boxa în fața ei. În «Diminețile unui băiat cuminte» se acordă mai puțină importanță boxului, tratat aici ca element de decor: eroul principal ia o hotărîre care se va dovedi capitală pentru existența lui viitoare în timp ce asistă, absent, la o partidă de box filmată. Crezul pe care ni-l sugerează nepremeditat televiziunea a fost edificat prin contribuția simultană dar necoordonată a diverșilor factori răspunzători de programarea filmelor. Oricît ar părea de straniu acest lucru, ea nu este atribuția unui singur colaborator sau grup de colaboratori ai televiziunii. Unii aleg pelecetele de arhivă, alții filmele din rețeaua de difuzare și, în sfîrșit, există probabil alții care hotărăsc că nu e nevoie de loc de cronică cinematografică.

REȚETĂ PENTRU TELECRONICARI

Apariția în «Programul de radio și televiziune» a unui titlu de emisiune nu reprezintă totdeauna un ingredient suficient pentru a încropi în jurul său o apreciere critică, fie ea pozitivă sau negativă. Am citit cu mirare că unora dintre colegii de breaslă le-a plăcut emisiunea muzical-distractivă «Lumea copiilor», în timp ce alții au avut rezerve în privința ei. În sîmbăta pentru care era anunțată această emisiune, televizorul meu s-a încăpățînat însă să transmită cu totul altceva, și anume un montaj intitulat «La porți de cetate», așa că nu pot spune care dintre ei a avut dreptate. Dacă ar fi avut prudența să-și însemne cu litere mari pe «Programul de radio și televiziune» cuvintele «orice potrivire între cele tipărite aici și conținutul real al programului este absolut întîmplătoare», nu s-ar fi lăsat atrași într-o cursă atît de neplăcută.

REȚETĂ DE SUPRAVIETUIRE (PENTRU ACEIAȘI)

Criticați orice și pe oricine, dar dacă aveți reflexe de autoapărare normale nu lăudați niciodată pe nimeni. E foarte periculos să scrii cuvinte elogiase despre un actor sau despre un cîntăreț. Pentru fiecare interpret elogiât vor exista totdeauna zeci de colegi de-ai săi mînați de o sfințită nevoie de răzbumare. E înfînit mai primejdios să-ți declari admirația pentru unul dintre reporterii televiziunii. Dar toate astea sînt fleacuri pe lingă riscul pe care și-l asumă cel ce se încumetă să exprime deschis o apreciere favorabilă despre unul sau altul dintre cronicarii sportivi ai televiziunii. Experiența mea și a altora mă îndreptățesc să strig: «Păzea!»

Felicia ANTIP

ACEST JOG NUMIT SPERANȚĂ

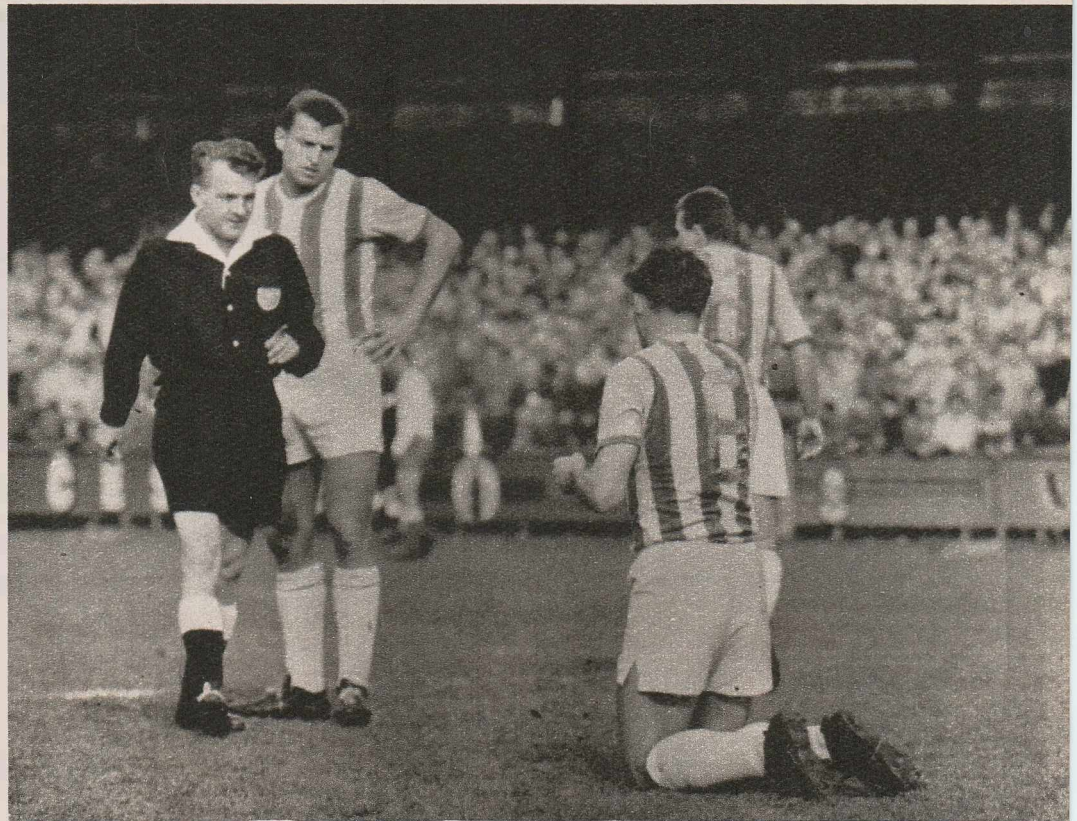
Fotbalul, bursa agitată a nervilor, a dramelor căutate și învălmășite de capriciile sferei de piele, trebuie să zîmbească tuturor măcar o dată, neapărat o dată. Așa e regula jocului. O clipă fulguranță dînd nume unui minut, anonim altfel, poate coborî cald și senin mulțumirea în tabăra învingătorilor, izgonind de la masa verde pe cei goliți de ghinionul ciinos al aceleiași minut care împarte omenirea strînsă într-un dreptunghi de gazon în feri-

ciți și nefericiți. Dar aici despărțirea finală de la mijlocul terenului nu e un patetic adio ci o tacită promisiune a revederii, căci fragila zeiță a succesului trebuie somată să zîmbească o dată și o dată. Măcar o singură dată. Așa e regula jocului. Altfel copilărescul șotron de maidan, la două porți, n-ar fi înlocuit toate miturile lumii. Dar zeița trebuie să-ți zîmbească neapărat azi, căci totul se joacă crispat, pe-o singură carte; angajarea nu

▲
O victimă pe gazon. Ce preț are cînd fotbalul nu consacră decît învinși și învingători? În fotografia din medallion: corul antic, în haine moderne, de stradă. Și un blestem aruncat ghinionului?

◀ Orice protest este inutil...

Șansa poartă adeseori numele arbitrului. ▲

cunoaște decît învingători încon-
jurați de glorie și învinși căzuți în
deznădejde. Și totul se reia de la
capăt. Deznădejdea căinată de alții
mijește speranța șansei. Și peticul
verde de gazon încins de inelul de
beton al stadionului devine arena
în care se înfruntă toate caracte-
rele lumii: vanitatea încoronatului
și neliniștea hamletiană a incerti-
tudinii, minia iupiteriană a galeriei

V. ARACHELIAN
(Continuare în pag. 16)

▲
O îmbărbătare, o
gură de elixir gazos
și turnirul cavale-
resc poate reincepe.

Fotografie de
E. HÖFFER

O FAMILIE DE RĂU- FĂCĂTORI

de Eugen FRUNZĂ

Mă întreb ce vor fi avînd unii oameni că denaturează cu voluptate faptele și întorc adevărul cu susul în jos? Las la o parte situațiile cînd minciuna poartă evident fesul interesului, las numai cazuri neutre, ca să zic așa, fără implicații în destinul autorilor. De pildă:

— Noroc, Mitache, ce mai e nou?
— Costică, sărmanul! E rău de tot.

— Cum așa? Ce s-a întîmplat? Ce are?

— Cancer, dragă. Se curăță. Zace la spital de două luni. L-au tăiat și l-au cusut la loc.

După cîtva timp îl întîlnesc pe Costică, rumen, spătos, înalt ca un zdrahon. Mare minune!

— Cum te mai simți? — îl întreb descumpănit. Parcă ai fost bolnav...

— Eu?

— Auzisem că ai fi stat în spital...

— Aș! Să bat în lemn. Am fost în străinăte.

Ei bine, răspundă-mi cine poate: de ce mint oameni ca Mitache, de ce născocesc situații nereale și le difuzează în chipul cel mai serios cu putință? Au halucinații? Suferă de niște ciudate hipertrofii glandulare? Se amuză? Pentru mine rămîne o enigmă.

Astă-vară, în provincie, am dat de un alt Mitache.

— Cutare, îl cunoști, directorul de la... Mare dandana! L-a prins nevastă-sa la Mamaia cu o amantă și a ieșit un scandal grozav. Bătaie în văzul lumii. Acuma se judecă. Ea s-a mutat la o rudă. A luat și copiii. El umblă să se împace, dar în zadar. Femeia nici gînd să renunțe la proces. Cică nu se lasă pînă nu-l vede scos din funcție. Ce zici, îl scoate?

— Deh, știu eu... Dacă e vinovat...

Și m-am despărțit de Mitache. Pe directorul de la... îl cunoșteam destul de bine. Ce l-o fi apucat? Căminul distrus, rușinea, procesul. Știrea mă mîhnea.

Dar iată din nou sfînta coincidență. Nu trec nici două zile și particip ca invitat la onomastica unui fost coleg al meu de școală. Și acolo, ce să vezi? Printre musafiri — cei doi soți în cauză. Veseli, tandri, bronzăți. Fuseseră (într-adevăr!) la Mamaia. Cît despre vreo dandana cu amante și tribunal, nici vorbă. Tocmai își schimbaseră locuința și, pentru cele cîteva zile cît aveau să dureze mutatul și dereticatul, copiii fuseseră dați în grija unei mătuși. Asta-i tot.

Să-mi lămurească așadar cine poate: ce se întîmplă cu acești Mitache? Le-au luat foc creierii? Sint imagiști refuțați sau pur și simplu niște amoralii?

Aflăm astfel despre accidente imaginare, despre divorțuri, părieli, decese, beții, condamnări, avansuri, căderi, ciștiguri, sudalme și alte asemenea concrete, precise, nominale, sub cuvînt de onoare, sfruntate neadevăruri. Pentru că există un soi de familie a Mitachilor, răspîndită ici-colo pe o arie largă, începînd cu cartierul, trecînd prin piețele de zarzavat și sfîrșind pe plajele cu fantezii și birfeli de sezon.

— Domnule Mitache, mi se pare că va trebui să te blamăm și să-ți rupem urechile.

— Mie? De ce?

— Pentru că, dacă stau și mă gîndesc, dumneata nu ești un tip amuzant, un Münchhausen de pildă, care a stîrnit risul atîtor generații. Nu, stîmabile. Dumneata ești un element antisocial, un răufăcător. De aceea șterge-o din fața mea!

Promisiune a unei victorii încă neratate? ▲

și vendeta sublimată a revanșei, culoarea împăcată a seninului și chinurile sisifice ale realizării. Corul, modernul cor al tribunelor, preamărește fapta învingătorului și lamentează soarta neșansei. Focul ei — al disputei cu învinși și învingători — purifică, înălțînd sentimentele printr-un catarsis modern declanșat de enigmatica sferă de piele. Dar refuzat azi de zeița succesului, încerci încă și încă. Și angajarea se face din nou, ca un maraton al tuturor sentimentelor omenești. Stadionul a consacrat atîtea celebrități și a

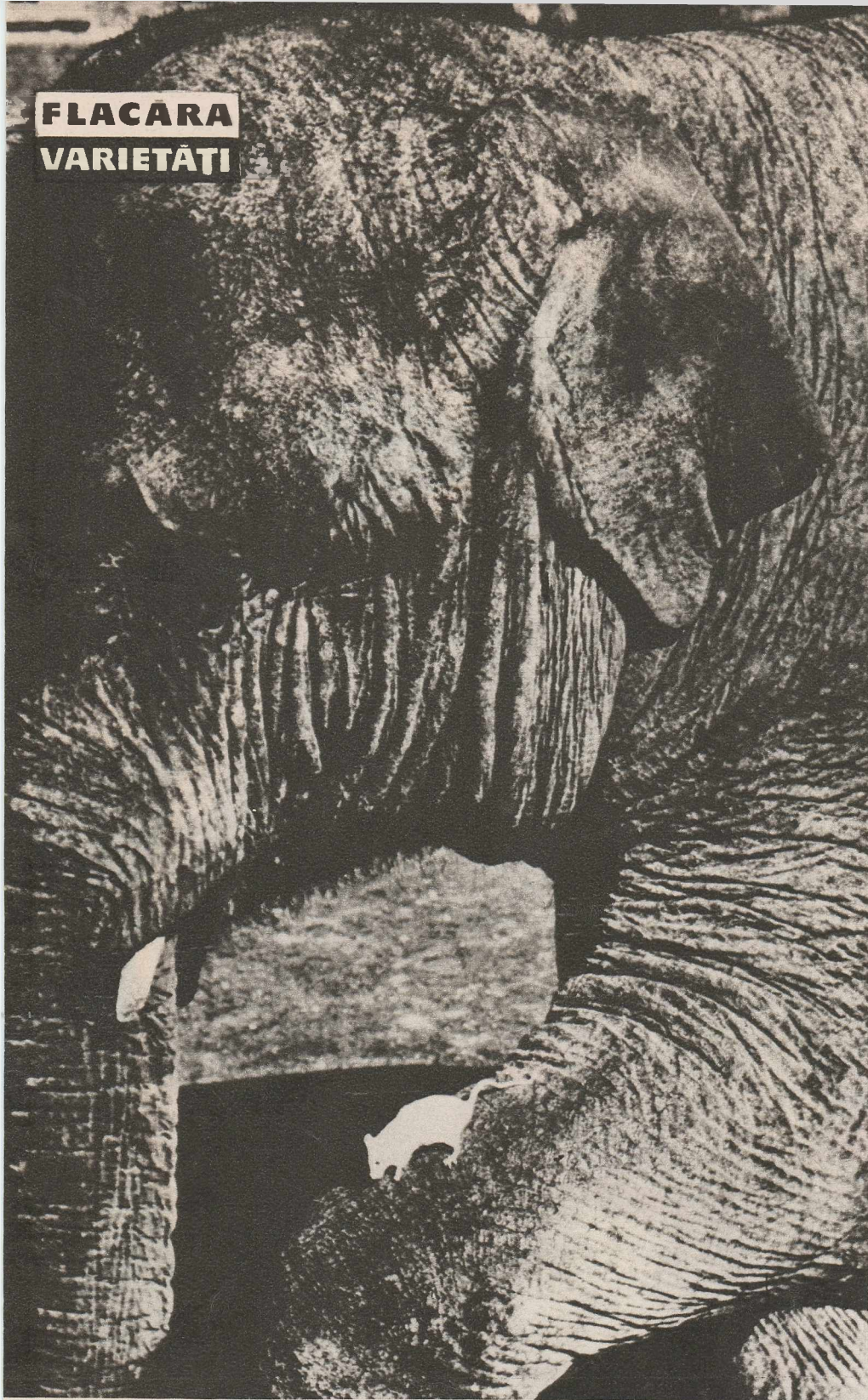
aruncat anatema uitării peste atîtea vanități cît n-a reușit să adune în două milenii și ceva istoria. Căci stadionul e un carusel mai neînduplecat decît oricare poveste a măririlor și decăderilor încoronate. Aici mai degrabă decît altundeva învingătorul de azi va deveni învinsul de mâine, căci el va uita promisiunea făcută ieri speranței iar oamenii înfruntă mai ușor greutățile decît rezistă succesului. Iar lecția această nu poate fi învățată niciodată deoarece regula jocului e însăși (i)logica sentimentelor.

Mințile luminate știu poate taina

jocului, enoriașii acestui cult îl adoră și-i cultivă zeița căci, iubind, iubita e tot ce e mai minunat în lume, și încă ceva. De la această adăugire, de inimă, începe mitul și se verifică, încă și încă, în cele 90 de minute ale sale, istoria măririlor și decăderilor omenești. Cel puțin așa ne-ar place să credem că înseamnă mitul modern instaurat de acest joc, cu numele speranței, într-o seară ca o toamnă cu foc vegetal în munți și tînguiuri de romanță la buza vineției a mării.

Fotografii: PRAGOPRESS

FLACARA VARIETĂȚI

● punct,

● și de la capăt

■ Ciocnirea a două mașini în mers nu va mai fi atât de periculoasă pentru viața oamenilor din ele, datorită înlocuirii barelor de protecție obișnuite printr-un sistem de parașocuri umplute cu apă. Primele experimentări au și fost făcute și se afirmă că toate au dat rezultatele scontate.

■ O pușculiță ingenioasă a fost concepută de o bancă din Tokyo pentru a stimula depunerile de economii. Aceasta constă dintr-o casetă cu un dispozitiv automat care se află la depunător. Pentru orice monedă introdusă aparatul eliberează un tichet cu suma depusă și cu data depunerii. La anumite termene, încasatorii băncii vin și golesc conținutul pușculițelor.

■ În materie de confecții din material plastic creatorul de modele parizian, Paco Rabanne, anunță o tehnică nouă. Aceasta a înlocuit cusăturile prin turnare. El folosește un material plastic special preparat, pe care-l pulverizează pe un model de aluminiu, așa încât — în funcție de model — se obțin articole de îmbrăcăminte cu guler, buzunare, manșete, nasturi, butoniere etc. fără nici o cusătură sau sudură. Noile produse care constituie o exclusivitate mondială vor fi puse în vânzare în luna februarie a anului viitor.

■ Teatrul municipal din Frankfurt va prezenta piesa cu cel mai lung titlu cunoscut pînă azi. Este vorba de lucrarea lui Peter Weiss, care se numește «Disertație asupra preluului și asupra desfășurării lungului război de eliberare din Vietnam privit ca exemplu al necesității luptei armate a celor oprimați împotriva opresiunii și asupra încercărilor Statelor Unite de a distruge fundamentele revoluției».

■ Institutul de cercetări economice din Munchen a constatat scăderea considerabilă a longevității automobilelor. În R.F. a Germaniei un automobil era utilizat pînă în 1960 timp de 12,7 ani, iar în 1965 viața mașinilor a scăzut la numai 10,4 ani.

■ La Paris funcționează un magazin cu autoservire organizat pe baze electronice. În rafturi se expune câte un exemplar din fiecare produs. Clientul notează pe o fișă specială numărul produsului iar casa îi calculează instantaneu prețul cumpărăturilor, care poate fi achitat pe loc sau debitat în cont personal. Noul magazin ocupă foarte puțin spațiu.

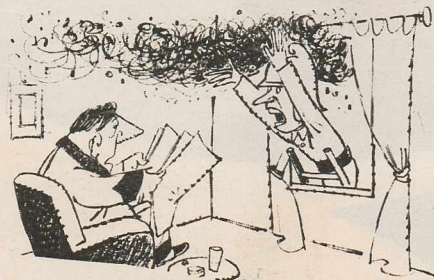
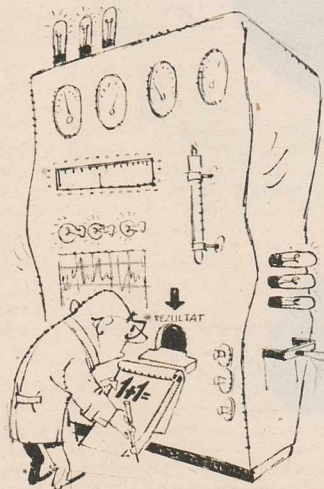
■ Pentru a stăvili furturile de mașini, în Franța se preconizează obligativitatea pentru constructori de a dota automobilele cu sisteme «antifurt» (blocaj automat, sirena de alarmă). Conducătorii de autovehicule care, parcându-le, le vor părăsi pentru un timp mai lung, vor fi obligați să pună în funcțiune noul dispozitiv.

■ A luat ființă un institut de orientare familială care are ca scop facilitarea celor mai potrivite căsătorii cu ajutorul unui creier electronic. Conducătorii institutului, cu sediul la Paris, afirmă că în ultimii zece ani au contribuit la încheierea a 1 000 de mariaje la care au survenit doar cinci divorțuri, pe cînd media divorțurilor în Franța este de 30%.

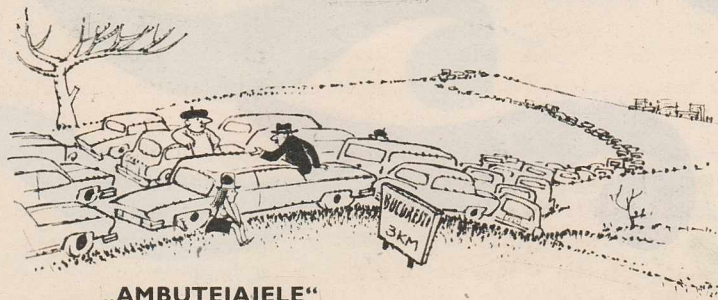
AFACERILE SÎNT AFACERI

Hanibal, pensionarul grădinii zoologice din Asaph, este un superb exemplar de elefant asiatic, iar prietenul lui — un minuscul șoricel alb. Ca în multe alte cazuri, nici această amiciție nu este cu totul dezinteresată: zbirciturile pielii elefantului, în care se depun impurități și resturi alimentare, constituie adevărate depozite cu de-ale gurii pentru șoricelul care, la rîndul său, face o perfectă curățenie pe epiderma lui Hanibal.

umor AVATARURILE EPOCII

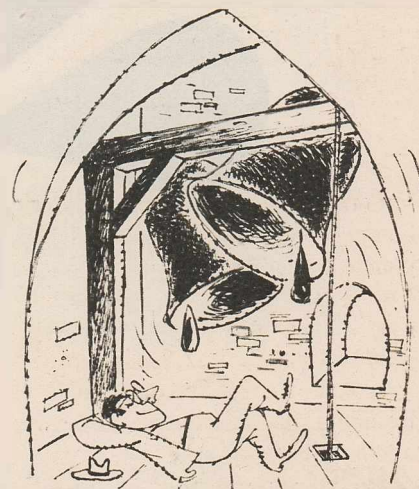

--Ei, și ce-i dacă arde?... Ia și matale un carbaxin!

„AMBUTEIAJELE“

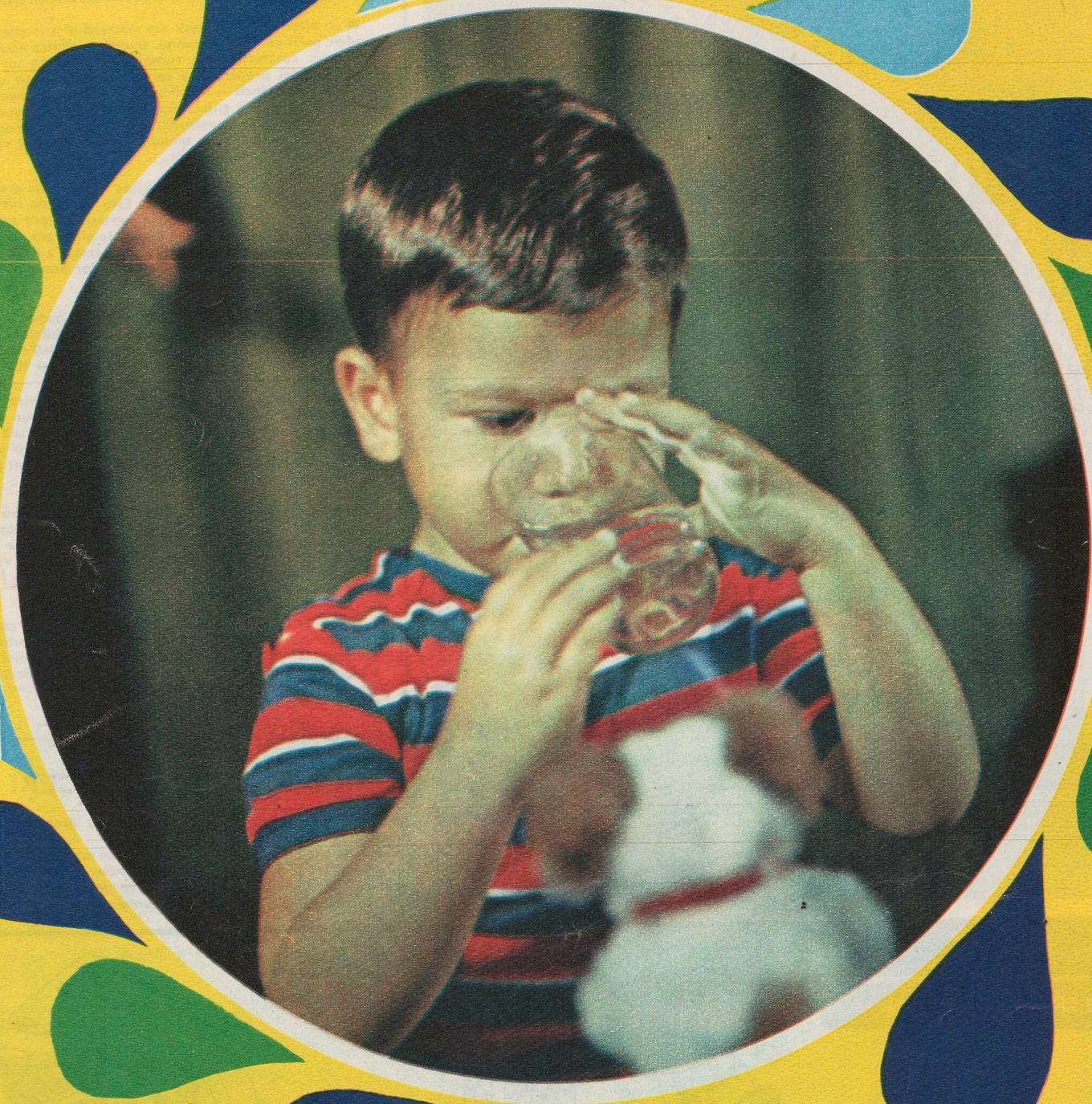
--E ultimul tip: merge cu 180 pe oră!

Orășeanul la țară: Ce liniște divină!

Eugen TARU

COMITETUL DE STAT AL APELOR
Inspectoratul de stat al apelor
Păstrarea curăteniei apelor este datoria tuturor

apa curată — izvor de sănătate!

documente

ACUM 55 DE ANI

Caragiale a murit; după cum se știe, la 9 iunie 1912, la Berlin. Cinci luni mai târziu rămășițele sale pămîntești au fost aduse la București și înhumate, la 22 noiembrie 1912, la cimitirul Șerban Vodă. Mii de bucureșteni au luat parte la această solemnitate, în fruntea lor aflîndu-se toți marii scriitori și cărturari ai timpului: A.I. Vlahuță, Mihail Sadoveanu, Emil Gîrleanu, Cincinat Pavelescu, Șt. O. Iosif, Ovid Densusianu, Corneliu Moldovan, Barbu Ștefănescu-Delavrancea, Sandu Aldea, Radu Rosetti, N.D. Cocea și

alții. În ziua aceea ploua, dar piața Teatrului Național (în fotografie) era totuși neîncăpătoare; bucureștenii aduceau, cu pioșenie, ultimul omagiu marelui Caragiale. În cuvîntarea pe care a ținut-o în fața bisericii Sf. Gheorghe, Delavrancea spunea: «Caragiale a fost cel mai mare român din cîți au ținut un condei în mîină și o torță aprinsă în cealaltă mîină. Condeii a căzut, dar torța arde și nu se va stinge niciodată».

Ion MUNTEANU

FLACĂRA
VARIETĂȚI

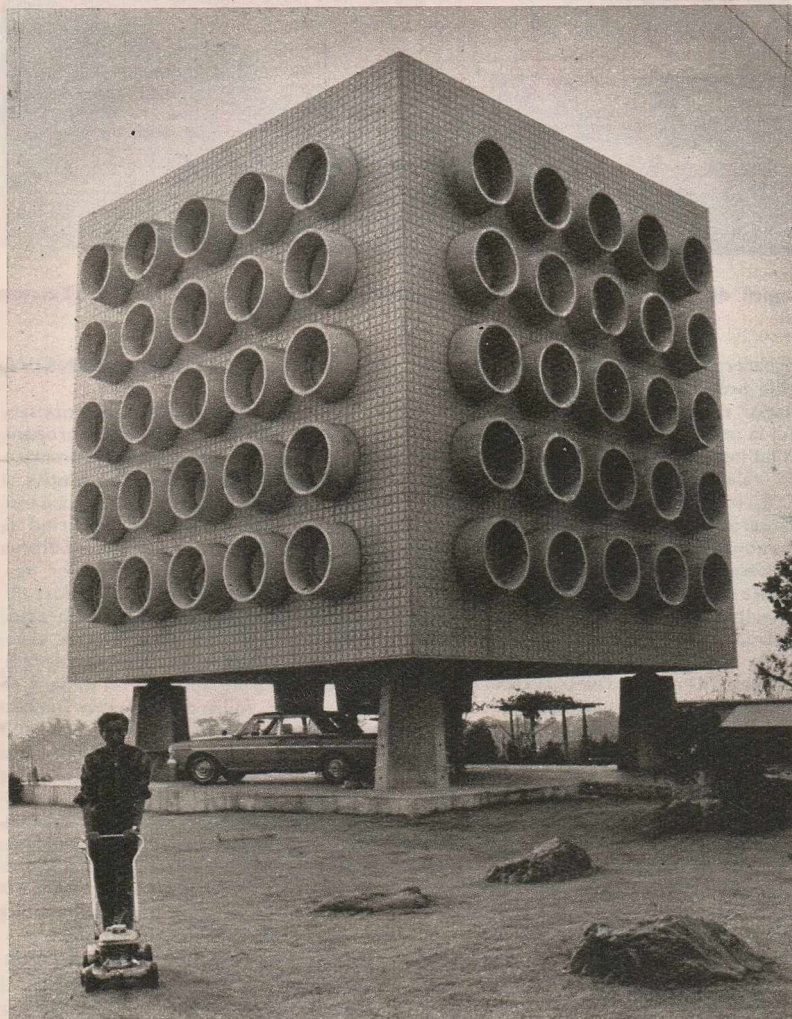

O FEMEIE ȘI JUMĂTATE! ▲

Susține cineva că femeia este o ființă plăpîndă? Dacă da, să aibă curajul să repete această afirmație și în fața suedezei Lisbeth Lindeborg. Dar repede, cît timp această reprezentantă a sexului «slab» are miinile ocupate.
E mai prudent!

ATENȚIE, PIETONI!

Cine își inchipuie — privind această fotografie — că zigzagurile pictate pe asfalt sînt rodul fanteziei gratuite, se înșală. Ele reprezintă de fapt o nouă experiență a edililor din Dunstable-Bedfordshire (Anglia) în materie de siguranță a circulației pe drumurile publice. Liniile frînte îi avertizează pe conducătorii de autovehicule că se apropie de un loc de pasaj pentru pietoni și, în consecință, sînt obligați să reducă viteza și să-și sporească atenția. Pînă acum experimentul a dat foarte bune rezultate.

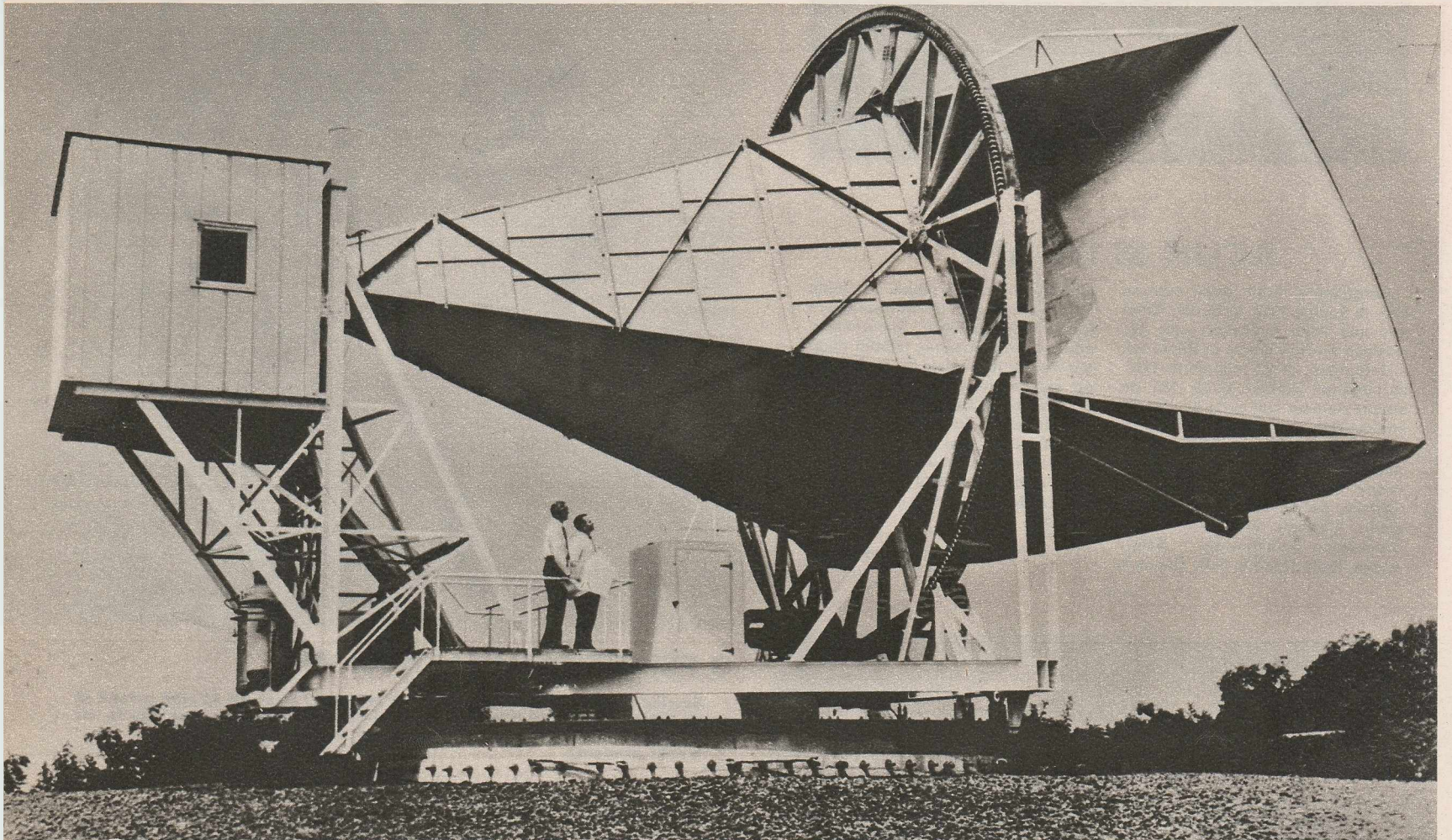

GEOMETRIE APLICATĂ ▲

Originala construcție din fotografie, ridicată pe o colină din Tokyo, este o vilă destinată cazării turiștilor străini. Clădirea are cinci etaje iar pe fiecare fațetă laterală se găsesc cîte 25 de «ochi» cu funcție de ferestre.
În locul care ar fi trebuit să se numească «parter» pot fi garate cîteva mașini.

INTERFERENȚE PE ȘIRAGUL SATELIȚILOR DE TELECOMUNICAȚII

▲ Moment important în istoria telecomunicațiilor: se recepționează primele imagini de televiziune transmise în urmă cu cinci ani și ceva de «Telstar», cel dintâi satelit de telecomunicații.

Nu numai cele câteva zeci de mii de privilegiați care se vor găsi «la fața locului», ci milioane și milioane de oameni de pe întreg globul vor putea asista în vara ce vine, instalați în fața micului ecran, la desfășurarea întrecerilor Olimpiadei de la Mexico. Faptul că în Australia, de pildă, vor fi recepționate imagini emise pe continentul american se datorează folosirii sateliților de telecomunicații. Apariția acestor reprezentanți ai erei noastre în domeniul comunicării prin eter (este vorba în prezent de Early Bird, Atlantic 2, Pacific 1 și 2, lansați de S.U.A., și de seria sateliților «Molnia», lansați de U.R.S.S.) este pe cale de a revoluționa profund nu numai domeniul televiziunii și al comunicărilor telefonice, ci și pe cel al presei, al radioului, însutind posibilitățile de transmitere la distanțe nelimitate a unei incomensurabile cantități de informații, deschizând perspective ale căror proporții sînt încă greu de apreciat. Realizările de pînă acum prefigurează momentul cînd, prin simpla învîrtire a unui buton al televizorului, se vor putea capta emisiuni transmise din orice punct al globului sau cînd formarea unui număr pe discul telefonului va fi suficientă pentru a avea legătura cu un oraș situat pe alt continent.

Avînd, dintre toate realizările în domeniul cuceririi cosmosului, efectele cele mai imediate, repercusiunile cele mai directe asupra vieții omului, sateliții de telecomunicații reprezintă totodată, în Occident, o sursă generoasă de profituri. Și, o dată cu creșterea posibilităților de exploatare a sistemului de sateliți, asistăm la intensificarea disputei, a înfruntărilor cu caracter politic și economic între companiile occidentale de telecomunicații.

NU NUMAI INTERESE ȘTIINȚIFICE

...La un semnal de pe pămînt, satelitul de telecomunicații «Pacific 2» a început să se apropie de orbita altui vehicul spațial. Această manevră avea drept scop experimentarea posibilităților de apropiere între doi sateliți fără ca semnalele captate de stațiunile de pe pămînt să se

interfereze. Era nu numai o experiență științifică propriu-zisă: aducerea lui «Pacific 2» la mai puțin de 1 000 km de «Pacific 1» a făcut parte din programul de cercetări legate de proiectul viitoarei răspîndiri a unui șirag de sateliți de telecomunicații, capabili să retransmită în orice punct al globului emisiuni de televiziune sau să asigure legături telefonice pe plan mondial. «Parcarea» unei serii de sateliți de telecomunicații de-a lungul

ecuatorului reprezintă una dintre soluțiile propuse pentru rezolvarea problemelor retransmiterii imaginii și sunetului la mari distanțe, scopul final urmărit fiind instaurarea unui monopol american în telecomunicațiile intercontinentale.

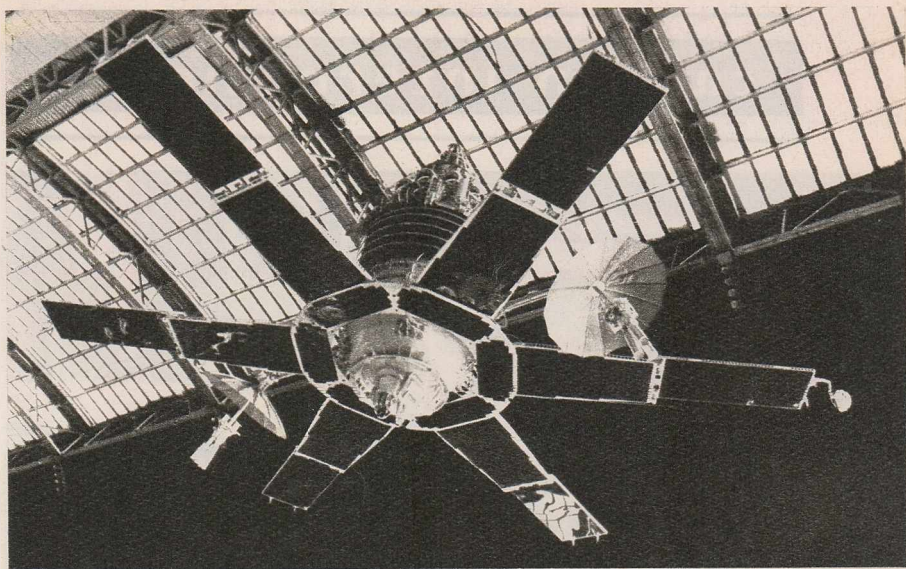
Este unul din aspectele luptei pentru lansarea și controlarea sateliților de telecomunicații, aflate în prezent în plină desfășurare în lumea occidentală. Mai multe companii americane au inițiat constituirea «Intelsat» — Consorțiul internațional pentru comunicații prin satelit — la care au aderat și alte 59 de state (ultimul, Kenya, a prezentat cererea de a deveni membru în luna octombrie 1967). Cuvîntul hotărîtor în «Intelsat» îl au S.U.A. care dețin 53 la sută din acțiuni și dreptul absolut de veto pentru aplicarea oricărei inițiative. Interesele acționarilor americani din «Intelsat» sînt reprezentate de organizația semiguvernamentală «Comsat» — «Communications Satellite Corporation». În practică, evoluția tuturor sateliților lansați de Statele Unite — cu excepția celor aparținînd Pentagonului și N.A.S.A. — depinde de rețeaua de urmărire a «Comsat», care deține proprietatea majorității stațiilor terestre de urmărire a sateliților de pe teritoriul Americii și al altor state membre ale «Intelsat». Iar acțiunile «Comsat» aparțin în cea mai mare parte celor doi «mamuți» americani ai telecomunicațiilor: «American Telephone and Telegraph Co» (ATT) și «International Telephone and Telegraph Corporation» (ITT).

CONTRAOFENSIVA

Acordul inițial privitor la «Intelsat» expiră în 1969. Eforturile vest-europene de a face față, de a contracara supremația tehnologică americană se fac simțite și în acest domeniu. Se înregistrează de pe acum o grupare de forțe urmărind să creeze condiții mai favorabile Europei occidentale în cadrul viitoarelor tratative. În țările vest-europene a fost inițiată punerea pe picioare — sub egida Pieței comune — a Organizației europene de cercetări spațiale (Eurosace), cu un capital de aproape un miliard de dolari (cinci miliarde de franci francezi sau patru miliarde de mărci vest-germane). «Peste zece ani, sau chiar mai curînd, anumite țări vor putea să se adreseze în fiecare seară direct unui miliard de telespectatori»... — a avertizat Jean Delorme, președintele companiei franceze «Air Liquide», membră a «Eurosace», alături de alte 150 de firme din 13 țări vest-europene. «În Statele Unite — spune dl. Delorme în continuare — industria spațială este, după cea a automobilului, a doua industrie națională. În Europa (occidentală) ea se situează pe unul din ultimele locuri. De ce?... Lipsese coordonarea mijloacelor și voința de a le valorifica». În sprijinul ideii de colaborare între statele vest-europene au fost publicate statistici amănunțite, menite să demonstreze că un sistem vest-european de telecomunicații prin sateliți este nu numai realizabil dar și

Specialiști ai «Comsat» — «Communications Satellite Corporation» — în fața unuia dintre tablourile de comandă cu ajutorul cărora urmăresc evoluția sateliților de telecomunicații.

Unul dintre sateliții de tip «Molnia», lansați de Uniunea Sovietică, prezentat în pavilionul «Cosmos» al Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

suficient de rentabil din punct de vedere economic. Se preconizează lansarea în 1971 a trei, iar ulterior a unei «simfonii» de sateliți de telecomunicații ai «Euro-space». Proiectele vest-europene țintesc departe: se prevede ca pînă în 1985 să fie pus la punct un sistem prin care retransmiterea prin satelit să se facă direct în televizoare, fără intermediul stațiilor terestre de urmărire și captare. Aplicarea acestui procedeu ar înlătura pe de o parte dificultățile tehnice legate de amplasarea acestor stații, cît și pe cele — cu nimic mai puțin importante — ale monopolizării acestor stații de către vreun «Comsat»... Deocamdată se fac pregătiri pentru ca, la revizuirea acordului «Intelsat», partenerii vest-europeni, care dețin doar 25 la sută din acțiuni, să se prezinte pe o poziție forte: în martie 1968 urmează să se întrunească miniștrii vest-europeni însărcinați cu problemele științifice, pentru a pune la punct — în măsura în care vor izbuti să se înțeleagă între ei — planul contraofensivei împotriva dominației americane.

«Comsat» tinde la rîndul său să-și lărgască impetuos activitatea. «Amenințat de primejdii — scria săptămînalul «Newsweek» — «Comsat» își îndreaptă privirile spre noi cuceriri». La ora actuală cei patru sateliți comerciali de telecomunicații ai S.U.A. dispun de 960 de circuite în două sensuri, capabile să transmită simultan opt emisiuni de televiziune în alb-negru. «Comsat» a anunțat că va lansa alți doi sateliți perfecționați, care vor putea transmite, într-un viitor apropiat, 12 emisiuni de televiziune în culori. În ce privește sistemul intercontinental de telefonie, care are deocamdată numai 57 de circuite prin satelit față de 600 prin cablu submarin, se preconizează pentru anul ce vine asigurarea a 8 400 convorbiri telefonice simultane prin intermediul sateliților de telecomunicații, această capacitate urmînd să se dubleze în următorii cinci ani.

PE CĂI ÎNTORTOCHEATE

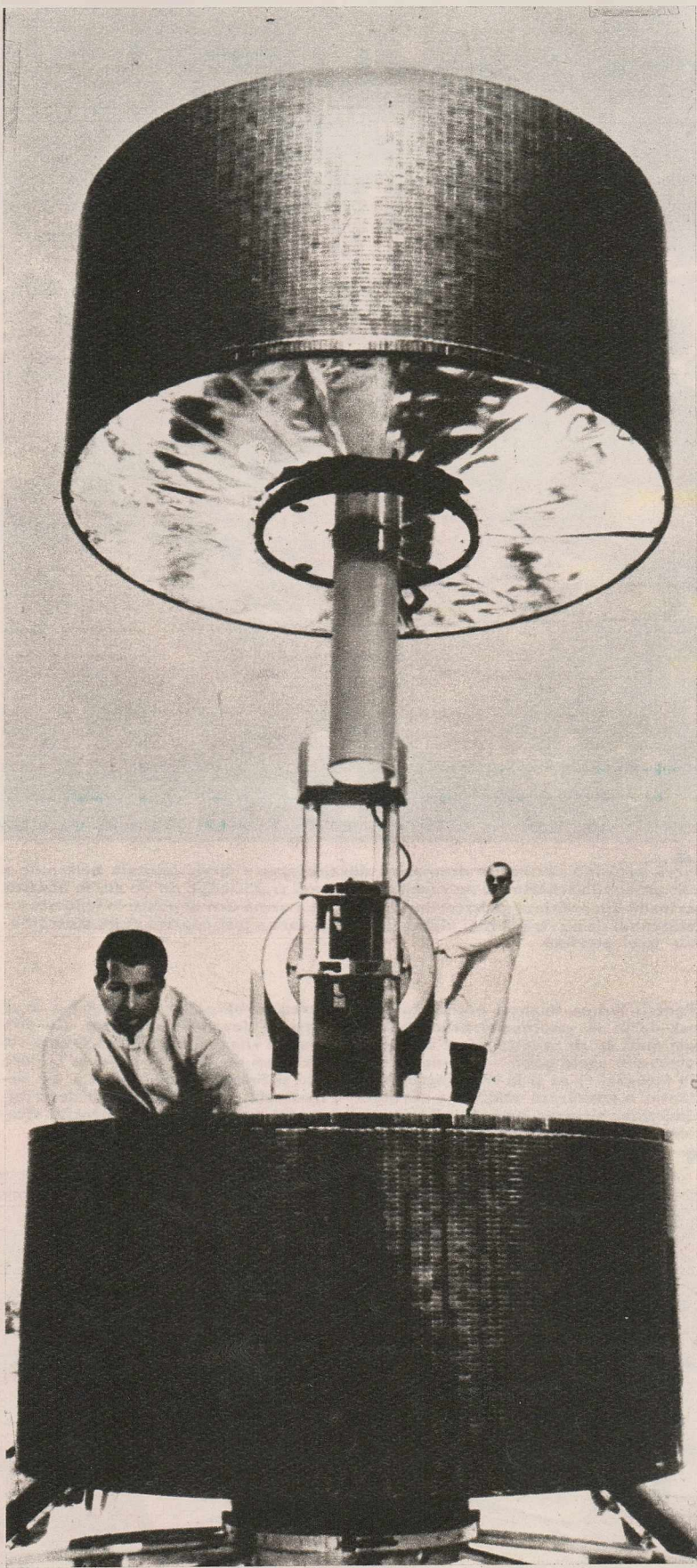
Concurența nu se desfășoară numai între companiile furnizoare de aparatură pentru obținerea celor mai «grase» comenzi și nici numai între «Comsat» și partenerii vest-europeni, ci cunoaște și alte căi, mai întortocheate. Trusturile americane de telecomunicații ATT și ITT au pus la punct, paralel cu participarea la «Comsat», și un sistem nou de cablu transoceanic cu un total de 720 de circuite, menit să asigure transmiterea emisiunilor de televiziune de la un continent la altul; investițiile respective au fost făcute pe cont propriu, pentru a preveni consecințele unor neînțelegeri în «Intelsat». Deci, dacă nu le va conveni rolul ce li se va atribui în domeniul telecomunicațiilor prin satelit, fiecare dintre

aceste companii va putea folosi posibilitățile proprii, pe care le perfecționează acum pentru orice eventualitate... Există în lupta de concurență în domeniul telecomunicațiilor prin sateliți și o latură politică care ridică probleme dintre cele mai serioase. Mai mulți senatori au declarat că nu vor îngădui ca pe teritoriul Americii să «pătrundă» emisiuni de televiziune retransmise prin sisteme în care reprezentanții americani nu au ultimul cuvînt. (Bineînțeles însă că aceiași senatori nu se împotrivesc de fel ca altor state să le fie furnizate emisiuni prin sisteme controlate de companiile americane!) Președintele Johnson a avertizat împotriva «instaurării anarhiei» în comunicațiile prin cosmos, ceea ce a confirmat deschis interesul major al S.U.A. pentru menținerea controlului asupra conținutului telecomunicațiilor viitorului.

Se conturează de asemeni de pe acum și disputa pentru asigurarea monopolului asupra retransmiterii viitoarelor emisiuni televizate. Diverse companii de televiziune și chiar organizații necomerciale au și intrat în joc. «Comsat» a experimentat transmiterea de programe la Londra și la Tokyo, ceea ce a determinat compania American Broadcasting (ABC) să treacă la rîndul său la pregătirea unor emisiuni de televiziune destinate străinătății. Iar Fundația Ford a elaborat un proiect pentru crearea unei organizații independente, care să devină proprietara unui sistem de sateliți de telecomunicații, «un fel de turn electric înălțat pe cer pentru emisiunile educative de radio și televiziune».

Intenția de a impune dinainte anumite programe a fost primită cu îngrijorare de multe cercuri ale opiniei publice. Este semnificativ în acest sens cazul lui Fred Friedly. Acesta a demisionat dintr-un post de conducere al companiei Columbia Broadcasting System (CBS) atunci cînd s-a hotărît, fără consimțămîntul său, înlocuirea transmițerii directe a audierilor cu privire la Vietnam din Comisia senatorială pentru afaceri externe cu o piesă de teatru. Devenit profesor de ziaristică radiofonică la Universitatea Columbia, el s-a referit într-una din prelegerile sale nu numai la problema programelor impuse ci și, în general, la răspîntia la care se află comunicațiile în lumea modernă: «Sateliții nu-și vor putea aduce întreaga contribuție decît dacă națiunile vor înțelege marea lor însemnătate socială și dacă ei nu vor mai fi priviți exclusiv prin prisma afacerilor... Lăsînd să ne scape de sub control aceste stele fărînte de mîna omului, care ne îngăduie să vedem dincolo de curbura pămîntului, vom pași pe o cale care duce la menținerea planetei noastre în întuneric».

Z. FLOREA

Verificarea unui satelit de telecomunicații înainte de a fi trimis în cosmos.

cadran internațional

▲ Un viu interes au stîrnit realizările editorilor și tipografilor din țara noastră, prezentate în cadrul Expoziției românești de carte, deschisă de curînd în capitala ungară.

marginalii

Cum poți să asiguri existența îndelungată a unei Piețe comune fără să existe măcar speranța unei «burji comune»? Întrebarea și-a pus-o un statistician care, pornind de la constatarea că schimbul produselor alimentare constituie un component esențial al pieței «celor șase», a ajuns la concluzia că «indiferent de forța integrării vest-europene, cei șase se vor deosebi totdeauna prin... stomacul lor». Statisticianul a produs următoarele cifre semnificative: în timp ce vest-germanii dețin recordul consumului de cartofi — 120 kilograme de persoană pe an — francezii ocupă locul întâi la consumul de vin — 116 kilograme pe an. Olandezii beau însă cea mai mare cantitate de lapte: 153 de litri de persoană pe an. Italienii dețin fruntea la consumul de: paste făinoase — 45 kilograme, fructe proaspete — 59 kilograme și pîine — 122 kilograme. Luxemburghezii sînt cotați drept cei mai mari consumatori de ouă — 250 pe an, de persoană. Singurii care nu dețin vreun loc întâi sînt belgienii. Pe baza acestei situații s-ar putea stabili un cod simplu pentru evitarea divergențelor: a) să nu se discute probleme controversate niciodată imediat după-masă, cu stomacurile încărcate de produse diferite; b) belgienii să fie chemați să arbitreze; c) să se evite orice discuție în contradictoriu între cei ce dețin campionatul consumului de vin și cei ce-l dețin la... lapte.

* La un colocviu internațional un savant englez l-a întrebat pe colegul său francez: — Cum se face, dragă, că la voi nu are succes racolajul american al creierelor, că nu vă temeți că savanții francezi o să fie tentați de ofertele americane?

— Nu e greu de răspuns la întrebare: limba, bucătăria noastră și mai ales femeile noastre.

De ris s-a ris, dar n-ar fi exclus ca peste un timp să se observe fenomenul racolării de bucătărese și tinere franțuzoace de către emisarii ministrului englez al tehnologiei. S-ar da o dublă lovitură: savanții englezi n-ar mai trece oceanul și racolajul american, și poate și cel englez, s-ar instala în Franța. Poate că așa s-ar crea și condiții mai favorabile pentru indulgența franceză față de candidatura engleză în Piața comună.

* În Brazilia a produs mare vîlvă arestarea unui funcționar guvernamental, Dias Rochas, care în timpul liber făcea pe misitul

în domeniul vînzării de terenuri. De ce a produs cazul atîta agitație în opinia publică, în presa și în viața politică braziliană? Rochas nu este doar nici primul și nici ultimul misit de terenuri. Spre deosebire de alți confrăți, el a fost găsit avînd asupra sa eșantioane de pămînt cu minereuri de metale prețioase. Rochas vindea, iar diferite societăți americane cumpărau, bucată cu bucată, vaste terenuri unde fuseseră descoperite importante zăcăminte minerale. Tranzacția se făcea, după cum vedeți, «en detail», țelurile ei erau însă destul de «en gros».

O primă contramăsură: a fost reunită o comisie parlamentară care să pregătească un amendament constituțional privind interzicerea vînzării de pămînt străinilor care nu trăiesc în Brazilia. Ce se va întîmpla însă dacă străinii vor lucra prin intermediul unora care locuiesc în Brazilia, de teapa lui Rochas?

Nu se știe, ca... pămîntul.

Nicolae URECHE

nu e de vină lira sterlină...

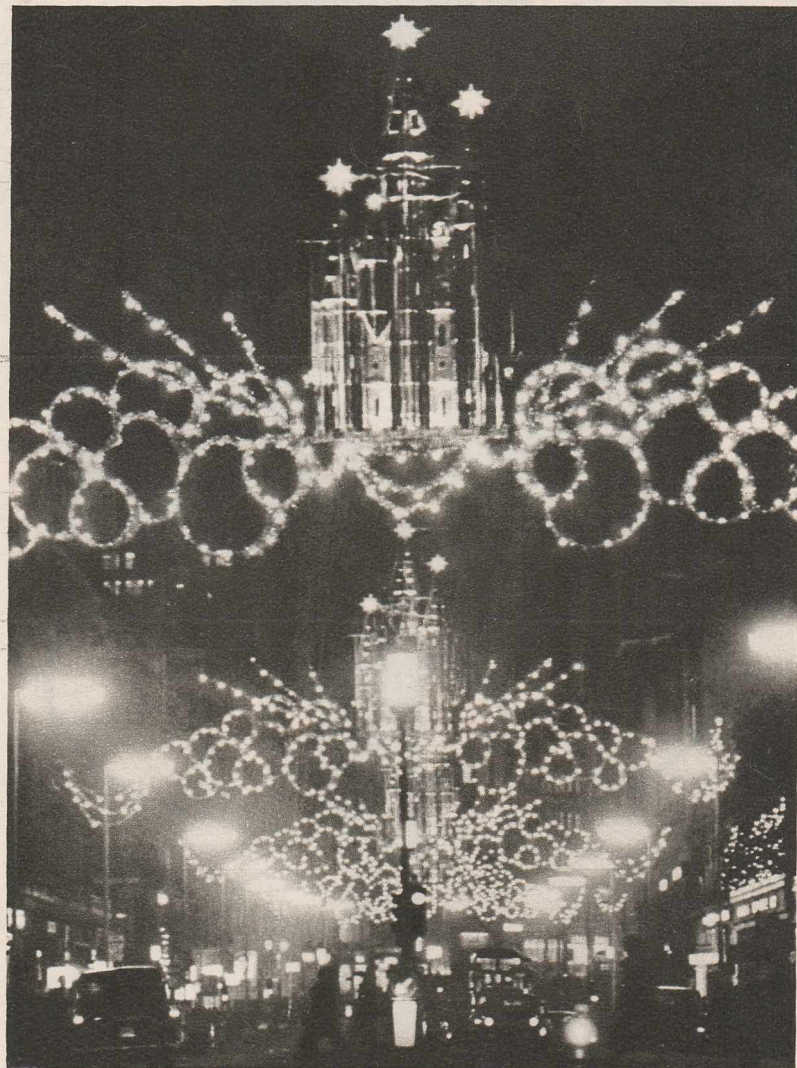
Patria «Cumparcitei», Uruguayul, trece în momentul de față printr-o ascutită criză economică. N-a rămas decît în stadiu de proiect acea «luptă susținută și curajoasă împotriva inflației în creștere» pe care o preconiza, la numai cîteva zile de la investirea sa, președintele Oscar Gestido. Moștenite de la vechiul sistem de guvernămînt «colegial», dificultățile economice ale guvernului de la Montevideo sînt greu de depășit. Devalorizarea pesoului uruguayan pentru a șaptea oară în decursul anului 1967 (s-a întîmplat ca în cursul unei singure zile acesta să-și schimbe de două sau chiar de trei ori cursul) încurajează specula, are un efect distrugător asupra venitului național și favorizează fuga de capital. În decembrie 1966 pesoul fusese cotat la 1,67 la sută din dolar, dar deja în ianuarie 1967 ajunge la 1,31 la sută. Urmează noi devalorizări, pentru ca în august pesoul să fie cotat la 1,01 la sută din dolar. În fața cerințelor Fondului Monetar Internațional (principalul furnizor al împrumuturilor către care s-a îndreptat guvernul, conform unei

orientări economico-financiare tradiționale) de a se proceda la o nouă devalorizare, ministrul Vasconcellos demisionează și este înlocuit la 31 octombrie de Cezar Charlone. Cîteva zile mai tîrziu, la 6 noiembrie, cererea F.M.I. era satisfăcută. Cele șapte devalorizări produse în decursul anului 1967 reprezintă reducerea valorii monedei uruguayene cu 234 la sută față de cotarea din decembrie 1966.

Consecințele nu s-au lăsat așteptate: inflația, scăderea salariilor, volumul mare al datorii externe au sporit valul ne-

mulțumirilor. Declanșate în semn de protest împotriva politicii economice a guvernului, grevele continuă cu aceeași intensitate ca și în anii precedenți. Nu s-au publicat încă statistici în legătură cu numărul grevelor de anul acesta. În 1966 însă s-au înregistrat 600. Se pare că acel «Como Uruguay no hay!» (Nu-i altul pe lume ca Uruguayul!) rostit în urmă cu cîteva ani cu o sinceră admirație începe să fie la Montevideo, încetul cu încetul, uitat.

Rodica DUMITRESCU

▲ Parcă neținînd seama de dramatica devalorizare a lirei, capitala britanică a luat aspectul sărbătorețesc pe care-l are în mod tradițional, an de an, în această perioadă din preajma sărbătorilor de iarnă. La urma urmei poate în felul acesta cetățeanul de pe stradă mai uită de grijile de care a fost cuprins după «cutremurul» lirei sterline.

Pentru lumea finanței occidentale apropierea sărbătorilor de iarnă n-a avut însă darul să estompeze preocupările create de devalorizarea lirei. Cu atît mai mult cu cît aceasta a fost urmată de darea în vileag a faptului că Franța s-a retras din «gold pool» — așa-numitul «fond comun de aur». Și astfel la Londra (în fotografie) ca și la Washington, la Mexico și Frankfurt pe Main ș.a. s-a declanșat o adevărată «bătălie a aurului» — masivele cumpărări de aur determinînd chiar sistarea operațiunilor cu acest metal prețios de către băncile elvețiene, comercianții de aur din R.F.G. etc.

Participantii la marș trec prin Bologna.

din milano și napoli către capitală

corespondență specială din roma

«Din nord și din sud pentru Vietnam, pentru pace», sta scris pe pancarta albă purtată în deschiderea marșului început la 4 noiembrie la Milano și care a ajuns la Roma în ziua de 29, pentru a se întâlni cu o doua coloană care a pornit de la Napoli către capitală.

Telurile inițiativei, care a obținut un deplin succes, sînt acelea de a cere guvernului să «își separe complet poziția sa de cea a guvernului S.U.A. în Vietnam, să facă să înceteze imediat bombardamentele americane în Vietnamul de nord ca un pas neapărat necesar pentru a deschide calea către pacea negociată, conform acordurilor de la Geneva din 1954», și «să reducă progresiv cheltuielile militare destinându-le pentru muncă, pentru școală sau pentru a pune capăt subdezvoltării, să refuze orice fel de colaborare cu guvernul fascist grec» și să aducă «o contribuție valabilă la acțiunile desfășurate în toate țările din lume, și îndeosebi în Statele Unite, în direcția restabilirii păcii în Vietnam».

Un mare fluviu de bărbați și femei, de tineri și vîrstnici, a străbătut în noiembrie Italia, pe o distanță de aproximativ 800 km. Episoadele care ar trebui povestite și care reflectă semnificația «marșului Milano-Roma și Napoli-Roma» sînt numeroase; singura dificultate constă în alegerea lor.

profesorul... electronic

«Trebuie neapărat s-o achiziționăm; noi avem tehnologia, ei au materia cenușie» — a declarat David Sarnoff, președintele companiei americane de aparataj electronic R.C.A., în ziua cînd a devenit proprietarul Editurii științifice și tehnice «Ransom House». Alte 23 edituri americane specializate în literatură pedagogică, tehnică și științifică se află, de la un timp încoace, sub controlul celor mai mari firme electronice ale Statelor Unite — I.B.M., R.C.A., Sylvania, Raytheon, Xerox. Fenomenul este strîns legat de pătrunderea în școli a celor mai inteligente și evolute unelte ale epocii noastre: calculatoarele electronice. Iar marile companii constructoare de computere urmăresc să-și asigure colaborarea specialiștilor în domeniul învățămîntului, în vederea programării optime a calculatoarelor care-i vor secunda în măsură din ce în ce mai mare pe profesori în constituirea uriașului capital pe care îl reprezintă intelectualul de mîine.

Cum funcționează profesorul electronic — acolo unde el și-a făcut apariția? Iată varianta folosită la Brentwood School, California. Cabine individuale, în care elevii au în față cite un ecran de televiziune, constituie clasa. Un ordinator IBM-1 500, a cărui memorie a înregistrat și poate restitui milioane de informații, a fost programat în așa fel încît să poată transmite fiecărei cabine oricare element sau exercițiu al temei în studiu. De la pupitrul său profesorul trimite aceste exerciții unde și cînd crede de cuviință și predă cursuri pe care elevii le ascultă la căști. Schemele de studiu sau problemele ce urmează a fi rezolvate apar pe ecranul din fața elevului, care răspunde scriind cu un creion electronic pe ecranul catodic ce se află lingă cel de televiziune sau bătînd la o mașină de scris pusă în

Nadia și Luigi, doi tineri din Milano, s-au căsătorit la 30 octombrie; ei au vrut să-și consacre o parte din luna lor de miere acestui marș și s-au aflat în rîndul participanților timp de o săptămînă. Maria Vanzini are 67 de ani și este mama unui partizan căzut în luptă, căruia i-a fost acordată cea mai mare decorație militară italiană. «Acești tineri sînt și fiii noștri, chiar dacă fiii noștri, ca al meu, nu mai sînt. Iată pentru ce m-am alăturat lor și vreau să merg pînă la Roma», a declarat ea.

Alcide Cervi, tată a 7 copii, toți împușcați de fasciști, s-a întîlnit cu d-na Vocan Ai, secretara asociației budiștilor vietnamezi, care a participat la marș; după ce a îmbrățișat-o, i-a spus: «Imi face plăcere să află că ești fiică de țărani, așa cum și eu sînt țărani, așa cum erau și fiii mei. Din cauza vîrstei înaintate și a stării sănătății nu pot fi cu voi, dar voi fi cu gîndul și cu inima, pentru că voi duceți cea mai nobilă dintre lupte, cea a păcii».

Carlo Carretto, fost președinte al Acțiunii catolice italiene, a luat cuvîntul împreună cu Petrucci, primarul comunist din Spello, și a afirmat că sînt trei motive pentru care un catolic trebuie să se angajeze în lupta pentru pace: S.U.A. nu au dreptul să atace un popor fără apărare, americanii trebuie să stea la ei acasă, și dacă Johnson, așa cum spune, vrea să se comporte ca un creștin, trebuie să înceteze războiul în Vietnam.

Ajuns la Roma, marele fluviu al păcii a dovedit că și-a atins scopul demonstrînd că poporul italian condamnă politica dusă de ulii Pentagonului și că soluționarea problemei vietnameze este strîns legată de soarta păcii în lume.

Dante CRUICCHI

legătură cu computerul. Profesorul are la dispoziție, în orice moment, toate soluțiile găsite de elevi. Aceștia, la rîndul lor, nu mai pot nutri nici o speranță «să nu fie ascultați azi». Fiecare răspunde la toate problemele, participă activ la curs din primul și pînă la ultimul moment. Cînd un punct se dovedește a fi insuficient asimilat, se poate oîcînd reveni asupra lui: mașina electronică e răbdătoare și precisă, dispusă să repete lecția ori de cite ori e nevoie, pînă cînd e perfect înțeleasă.

Primele ordinatoare și-au făcut apariția în cîteva școli din Statele Unite și Uniunea Sovietică. Este numai un început, dar specialiștii prevăd că revoluția pe care acestea o vor aduce, apreciată drept cea mai importantă pe care învățămîntul a cunoscut-o de la apariția tiparului, se va extinde în următoarele decenii în întreaga lume.

D. ȘTEFAN

EXTERNE

SOARTA LUI MC NAMARA

de Silviu BRUCAN

Despicarea firului în patru, controversa talmudică și tehnica clepsidrei, departe de a fi niște practici antice depășite, cunosc o adevărată înflorire în coloanele comentatorilor politici contemporani. O ocazie unică pentru speculații, interpretări și supoziții care de care mai ingenioase și mai sofisticate a constituit-o anunțarea plecării lui Robert Strange Mc Namara de la conducerea Ministerului Apărării și a trecerii lui la președinția Băncii mondiale. Situația de pe frontul vietnamez și legăturile strînse ale lui Mc Namara cu familia Kennedy, în speță cu Robert, au fost explicațiile cele mai frecvente, deși cu puțin timp înainte «New York Times» îi consacra un mare articol apologetic intitulat: «Nu ști unde se termină Johnson și unde începe Mc Namara». Acum chestiunea s-a lămurit. Nu puteau să lipsească, într-o presă ca cea americană, explicațiile nevrotice și psihanalitice în jurul «epuzării sale nervoase», mai cu seamă că deasupra biroului său de la Pentagon se află portretul lui James Forrestal, vestitul său predecesor care a repetat atît de des basmul cu pericolul «roșus» încît, atunci cînd i s-a năzărit că a sosit, s-a aruncat pe geam de la etajul 16. Un lucru este clar, și anume că nu se schimbă fără motiv un ministru al apărării în timp de război. Chiar în prețuia anuțului care a cutremurat Washingtonul, cu prilejul sărbătorii religioase Thanksgiving Day pe care americanii o cinstesc cu curcan și sos de merisor, James Reston făcea un bilanț destul de tragic al administrației: deși are resurse de a elimina sărăcia, n-a fost în stare să o facă; războiul nu este în stare nici să-l cîștige, nici să-l termine; țara pe care a vrut să o unifice este mai divizată decît a fost vreodată de mai bine de o generație.

Mc Namara este prototipul aceluia executiv, conducător economic energic, întreprinzător, eficient și bun cunoscător al tehnologiei moderne, care constituie fala corporațiilor americane. El a fost supranumit, «creierul electronic» al administrației, și legenda spune că în numeroase împrejurări, la ședințe de consiliu sau în discuții despre buget, a efectuat calcule complicate, pe cap, a căror exactitate a fost confirmată de specialiștii înarmați cu mașini electronice abia după cîteva minute. Venit în fruntea Pentagonului din cabinetul prezidențial al companiei Ford, Mc Namara continua o practică devenită tradiție: ministrul apărării trebuie să fie ceea ce se numește un successful businessman (Wilson de la «General Motors», Mc Elroy de la «Procter & Gamble», Gates de la «Morgan»).

Mc Namara a adus însă în conducerea Pentagonului un stil aparte. Venind într-un moment cînd doctrina militară americană, axată exclusiv pe arma nucleară, intrase în criză, numele său a fost asociat cu noile doctrine militare ale anilor '60 — riposta flexibilă, războiul limitat, strategia contraforței etc. În realitate, știința și arta militară îi erau mai puțin familiare decît afacerile, și gurile rele susțin că, la vinătorile la care a participat ocazional, pușca lui nu dovedea aceeași precizie ca și creierul. Cum nu era însă singurul civil american care elabora doctrine militare și cum aceste doctrine erau destinate mai mult civililor care trebuiau să plătească impozite decît militarilor, Mc Namara rămîne în istorie ca teoretician militar. În această privință el intruchipează o întreagă școală a strategiștilor, care prezintă cele mai aventuriste și mai primejdioase strategii ca pe niște doctrine lucide și raționale, în care fiecare fază este ținută «sub control» și bazată pe calcule electronice care nu pot da greș.

Faptul că recunoștea uneori că «este o absurditate să construiești la infinit niște arme teribile pe care speră să nu le folosești niciodată» nu l-a împiedicat să pună la punct cu rigurozitate matematică cele mai exorbitante bugete militare din istoria Americii și să cheltuiască alocațiile prevăzute în ele pînă la ultimul dolar. Sub conducerea lui Pentagonul a devenit stăpîn pe suprafețe care depășesc 16 000 000 hectare în S.U.A. și 1 300 000 hectare în țări străine, valoarea proprietăților care-i aparțin fiind apreciată la 160 miliarde dolari — într-un cuvînt, cel mai mare moșier și capitalist din lume. Deși fostul președinte Kennedy declarase că paritatea nucleară între S.U.A. și U.R.S.S. nu poate fi modificată prin sporirea numărului de rachete sau arme nucleare din moment ce ambele puteri au ajuns la potențialul de anihilare reciprocă, Mc Namara a continuat să se laude în fiecare an cu sporirea numărului acestor arme distrugătoare. Tot lui i-a revenit sarcina de a proclama și argumenta teoria monopolului american asupra forței nucleare occidentale, atunci cînd s-a produs prima spîrtură în blocul nord-atlantic prin retragerea Franței. Într-un discurs programatic, Mc Namara sublinia categoric că «forța nucleară a Occidentului trebuie să rămînă indivizibilă» și, printr-o aluzie străvezie la ambițiile nucleare vest-europene, el preciza: «Capacități nucleare limitate, operînd în mod independent, sînt ineficace și primejdioase». Pe scurt, controlul asupra forței nucleare occidentale trebuie să rămînă în mîinile Statelor Unite. Numai președintele american are dreptul de «a apăsa pe trăgaci».

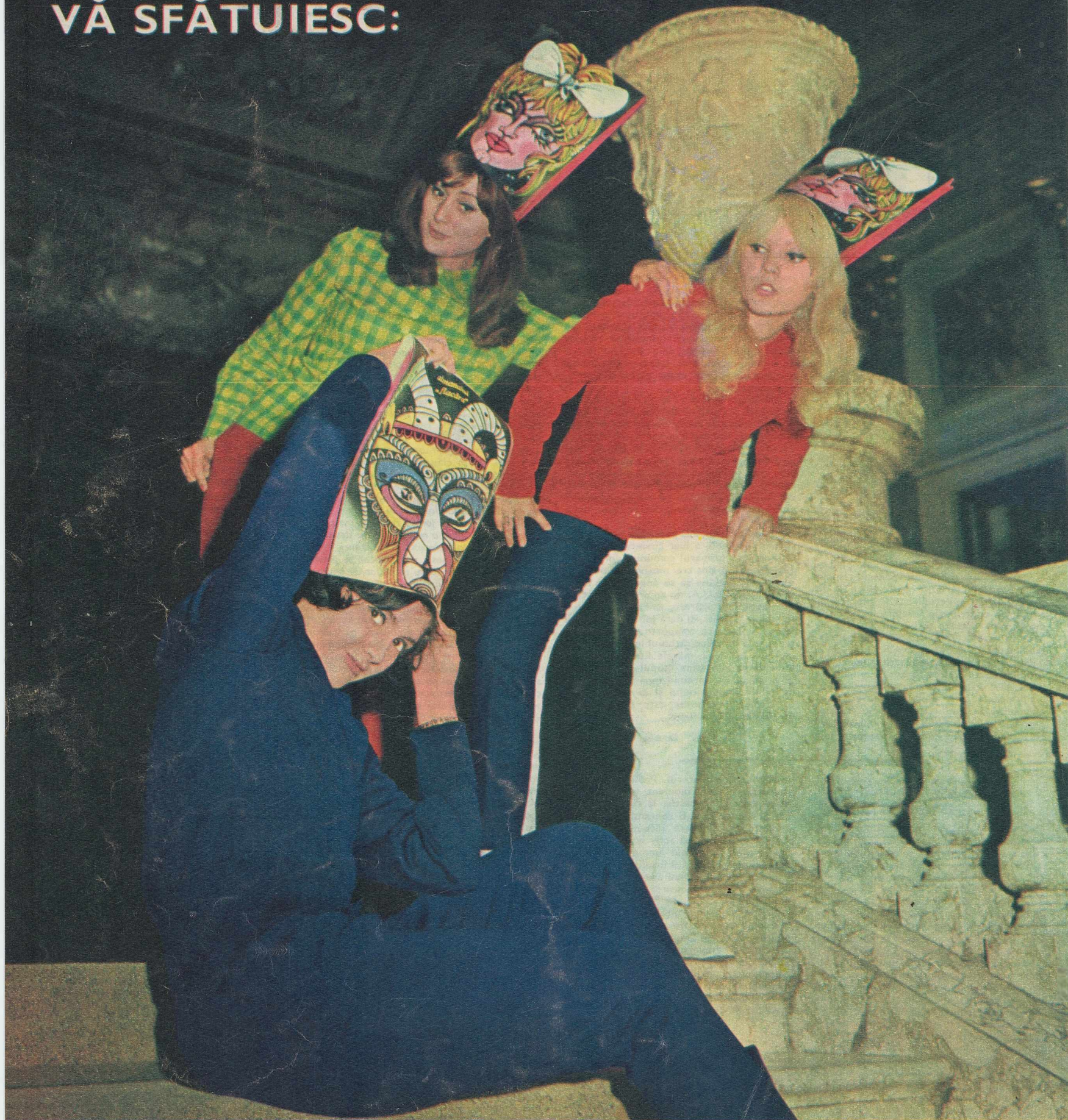
Marea tragedie a carierei meteorice a lui Mc Namara în domeniul militar rezidă în aceea că imensul moloh pe care l-a creat din bombe nucleare, avioane supersonice, submarine atomice și rachete intercontinentale s-a dovedit neputincios în fața unui popor mic, cu o economie înapoiată, care luptă adesea cu arme făurite în junglă. În mai multe rînduri el a fixat termene scurte pentru înfrîngerea poporului vietnamez și a emis prognozele optimiste ale administrației Johnson în legătură cu mersul războiului. Treptat însă Mc Namara a devenit mai rezervat, mai precaut, mai sceptic. Fiecare vizită la fața locului marca accentuarea acestui proces. Încalțat de întrebările senatorilor care-i cereau socoteală că nu le-a adus victoria pe tavă, Mc Namara a făcut în toamna aceasta vestita lui declarație că războiul din Vietnam nu poate fi decis prin bombardamentele din nord, ci prin lupta din sud. Iar în sud, forțele de eliberare au preluat din nou inițiativa împotriva trupelor americane și le supun unei tactici de hărțuială pe toate fronturile.

De aceea unii comentatori atribuie demiterea lui Mc Namara conflictului la care el a ajuns cu șefii militari — ulii — în privința războiului din Vietnam, și-l trec în rîndul «porumbeilor». Aceasta răspunde oarecum predilecției americane de a prezenta fenomenele complicate în categorii simple, în alb și negru, bun și rău etc. Unul dintre gazetari declară că doarme mai puțin liniștit de cînd a aflat de plecarea lui Mc Namara și prevede creșterea influenței uliilor la Casa Albă. S-ar putea ca acest comentator al ziarului «New York Post» să aibă dreptate.

Plecarea lui Mc Namara are însă o semnificație proprie, în afara celei de conjunctură politică. Ea este rezultatul confruntării cu un fenomen pe care mașinile electronice ale Pentagonului nu o pot calcula: forța imensă, practic ineputabilă, ce o reprezintă în lumea contemporană voința unui popor de a trăi liber.

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Scintei 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Scintei».

MĂȘTILE ALMANAHULUI „FLACĂRA“ VĂ SFĂTUIESC:

**REȚINEȚI DIN TIMP LA DEBITANTUL DV.
ALMANAHUL REVISTEI «FLACĂRA» PE 1968!**

**PATRU VOLUME, ÎN FORMATE
ȘI CU TEMATICI DIVERSE,
ÎN ACELAȘI PLIC-ALMANAH!**

- Actualitatea politică, socială, culturală.
- 20 de scriitori de pe toate meridianele semnează schițe pe gustul tuturor.
- Parada vedetelor: fotografiile și «totul» despre 43 de mari actori.
- Cuvinte încrucișate... jocuri de so-

- cietate, distractive... mic lexicon al marilor sportivi ai lumii.
- De toate, pentru toți, pentru întreaga familie.
- Și... o surpriză. Plicul îl puteți «purta» în noaptea de revelion în chip de mască! Trei variante de măști!